

Članka vsak četrtletnik in
vrednost poštne vrednosti
v Mariboru s poštnim
zastavkom na dan se celo leto 12 dni,
na dan 7 dni, četiri leta
12 dni. Izven Republike
Slovenije se pošlje
po posebnem "Sloven-
ski Gospodar" v Ma-
riboru, Ljubljana cesta 5.
Članki se plačujejo
vnaprej.

Posamezna številka stane 2 kroni ali 60 para.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo: Korotška cesta
št. 5. Rokopisi se ne vra-
čajo. Upravištvu sprejeto
vsa poročila, inserate in
reklamacije.
Članki inseratom po dogo-
voru. Za vsakršne oglaš-
evalne papirje, posredni-
štva, reklamirane se pošiljajo
prosto.
Članki račun poštnega
uroda Ljubljane št. 10.000.
Telefon internen št. 100.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO.

4. 1. 1927.

Maribor, dne 12. oktobra 1927.

50. letnik.

OBČNI ZBOR ZUPANSKE ZVEZE

bo v nedeljo, dne 28. oktobra 1922 v Ljubljani v knjiž-
nični dvorani Jugoslovanske tiskarne, III. nadstropje.
Pričetek je točno ob pol enajsti uri dopoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo tajništva.
3. Poročilo blagajnika.
4. Sprememba pravil.
5. Določitev članarine.
6. Zupanski tečaji in njihove prireditve v naslednjem poslovnem letu.
7. Proračuni in davčna politika občin.
8. Novi davki in naše stališče.
9. Občinske tiskovine.
10. Slučajnosti.

Po § 10 pravil sklepa občni zbor veljavno, ako je navzočih 40 vpisanih članov. Če občni zbor na dan skli-
canja ob določeni uri ne bi bil sklepčen, se vrši pol ure
kasneje občni zbor, ki bo sklepčen ne glede na število
udeležencev.

Odbor.

Nova politika na vidiku.

Dve največji vladni stranki radikali in demokrati so v razcepu. Med radikali imamo dve grupi: Pašičevo in Protičev; med demokrati Davidovičev in Pribiče-
vičev. Protičevi pristaši so že davno za sporazum s
Hrvati, na pot sporazuma z SHS plemeni hoče kreniti
tudi vodja demokratske stranke Davidovič.

Nezadovolje v radikalni kot v demokratski stranki
traja že dolgo časa, osobito radi tega, ker ti dve naj-
močnejši vladni stranki sami uvidevata, da Pašič-Pri-
bičevičeva politika uničuje ves ugled teh dveh strank
med narodom in ako se ne neha ta dosedanja radikal-
no-demokratsko politika pred volivami, bodo ti obe
stranki zgubili pri novih volitvah svojo dosedanjo za-
slombo ter zaupanje med ljudstvom. Večina med ra-
dikali in demokrati povdarja javno in ugotavlja, da
je sedanja vlada glede na zunanjo, gospodarsko-finan-
čno in tudi notranjo politiko čisto nesposobna ter od
dne do dne pogloblja razdor med Hrvati in Srbi. Ve-
čina v vladnih strankah samih zahteva čisto drugo
smer politike. Ker je vodstvo politike vezano na ljudi,
zahtevajo vsi že streljeni politiki popolno spremembo
političnih osebnosti, da otmeye ti novi politiki radikal-
no in demokratsko stranko, pa tudi državo samo.

Gotovo je tudi, da ta druga in nova politika se ne
bo dala izvajati na centralističnem temelju in se ne
naslanjati samo na srbijanski živelj. Vsi, ki zahtevajo
spremembo dosedanje radikalno-demokratske politike,
mislijo na spremembo ustave, četudi te zahteve javno
ne izražajo in povdarjajo.

Pašič in Pribičevič seveda trdita, da stranke, ki
so izglasovale pred dobrim letom ustavo, nikakor ne
morejo sedaj zahtevati spremembo te ustave. Pa Pašič-
Pribičevičev izgovor je jalov, ker so po izglasovanju
ustave vladinovi sami naglašali, ta naša ustava ni po-
vsem dobra, pa da je tudi slaba ustava boljša kot pa
nobena. Ako je sedaj mogoča sprememba ustave, bi mo-
rale baš vladne največje stranke biti prve, ki bi upo-
rabile priliko in popravile to slabo ustavo.

Pašič in Pribičevič sta seveda proti najmanjši iz-
premabi ustave, ker bi se dosegel s spremenjeno us-
tavo sporazum med SHS plemeni in bi prenehala
nadvlada enega plemena nad drugim in s tem bi od-
klenkalo centralizmu, pa tudi Pašiču in Pribičeviču.

Kakor že uvodoma omenjeno, vodi eno politiko
med radikali Pašič, a drugo Protič; med demokrati eno
Pribičevič, drugo pa Davidovič. Katera politika bode
ostala na površju: ali Pašič-Pribičevičeva, ali Protič-
Davidovičeva? Pašič in Pribičevič sta že dovolj doka-
zala, da nista kos svoji politični nalogi in da je njuna
politika zgrajena čisto na krivem temelju — dokaza-
la sta, da je v naši državi centralizem nemogoč in ne-
izvedljiv. Danes lahko rečemo in trdimo, da se bo ve-
čina odgovornih faktorjev v Beogradu oklenila nove
politike in osebnosti Protiča ter Davidoviča, ker sta
nova politika in ravno kar omenjeni politični osebnos-
ti omogočujeta sporazum Srbov s Hrvati in dajeta
jamstvo za redno, svobodno, pametno ter trajno par-
lamentarno delo.

Upamo, da bo vlada, ki bi nasledila Pašič-Pribiče-
vičev, ponudila Hrvatom in nam Slovincem tak spo-
razum, da bomo nanj lahko pristali in ki bo količkaj
zadovoljil SHS plemena.

Sokolstvo v službi režima.

Z bolj tipljivimi dokazi se sokolstvo ni moglo po-
kazati v svoji nizkotni hlapčevski ulogi in ogabnem
klečeplazstvu pred trenutnimi mogotci bajonetov in
militarizma, kakor z nastopom vojaštva pod sokolsko
firmo v Ljubljani. Na komando zloduhov naše domo-

vine Pribičeviča, Žerjava in Puclja, izza katerih se
skriva «črna» in «bela roka» oblastiželjnega oficirstva,
je ves državni aparat mobiliziran za službo klikarskega
režima, ki si je kupil v milijoni državnega denarja
najemniško sokolsko idejo. Izrabljanje te nekdanj sploš-
ne narodne organizacije, v kateri je sodelovala tudi na-
rodna duhovščina in blagoslavljala njihove zastave, gre
danes celo tako daleč, da si sokolstvo šteje v «čast» biti
predstraža svobodomiselnosti in okvir za zaslužjevanje
tistih, ki nasadajo na te limanice. Še več. Sokole, v
brezvestni njihovi protiverski gonji, ne oblije niti ru-
dečica sramu pred dejstvom, da morajo bolnišnice me-
tati na cesto uboge bolnike, ker nimajo denarja, kate-
rega požirajo sokolske prireditve. Dočim se našemu
dijaštvu odjemljejo ure neobveznega pouka v za živ-
ljenje koristnih predmetih in profesorjem nadurno pla-
čilo, ker ni denarja, je prosvetni zloduh imel dovolj
sredstev, da vsakemu srbskemu Sokolu izplača na ro-
ke po 2000 K za zlet v Ljubljano.

Pred temi strahovitimi dejstvi padajo vsi obziri,
ker moralna vrednost sokolstva je padla pod ničlo. Da-
nes sokolstvo nima nobenega ponosa več, nobenega so-
cialnega čuta za revne in preganjane, za bolne in siro-
te, za poštenje in izobrazbo. Ples, razuzdanost, pijan-
čevanje in pohlep za uživanjem jih goni v objem naj-
krutejšega režima, ki skoraj neobčutno vrši demoraliz-
zacijo prebivalstva in korumpira z državnim denarjem
nežna srca naše mladine.

In vse to je blagoslovil kraljevski manifest!

Toda v Sloveniji stoji krepko po robu močna in
vsestransko razvita orlovska organizacija. Orlovstvo,
kot vzvišena krščanska organizacija, stoji visoko iznad
dnevne politike, neodvisna od vsakega režima in teme-
lječa na načelih umske, telesne in verske vzgoje in kr-
ščanske ljubezni do Boga, do ljudstva in do domovine.
Bogu otroci, domovini sinovi, nikomur hlapci! To je
geslo orlovstva.

Moč orlovstva v Sloveniji odstrašuje trenutne mo-
gotce od nepremišljenih korakov odkritega nasilja in
brezzakonja. Zato pa tem hujše nastopajo proti vedno
bolj se razvijajočemu orlovstvu na Hrvaškem in v
Slavoniji, v Bosni in Hercegovini, v Vojvodini in Sre-
mu ter v Dalmaciji. Preganjanje Orlov-državnih urad-
nikov in učiteljev se vrši v masah in po določenem si-
stemu. Nastop v krogih se prepoveduje, češ, da je to
sokolski patent. Ko bi to čul Garibaldi, čegar organi-
zacije rudečih srajc še danes obstojajo v Italiji, bi se v
grobno obrnil. Orlovskim več ali manj slične kroje pa
nosijo mnoge inozemske nesokolske telovadne organi-
zacije. Orel v Brodu (Slavonija) se je po nepotrebnem
pokoril zahtevi oblasti, da na svoji prireditvi ni nasto-
pil v kroju, dasi je Jugoslovanska orlovska organiza-
cija in njen krog od vlade priznana.

Toda še dalje gre nasilje oblastnežev v prilog so-
kolstvu proti orlovstvu. Te dni je izdal pokrajinski
namestnik za Hrvaško, dr. Juraj Demetrič, vreden
naslednik zloglasnega Čuvaja, okrožnico vsem šolam,
v kateri prepoveduje šolski mladini vseh šol, da ne sme
biti niti kot naraščaj niti kot članstvo v nobeni telo-
vadni organizaciji, ki ni včlanjena v Jugoslovanskem
sokolskem savezu.

To je višek predrznosti tiranske družbe, kateri so
šteti dnevi samovladja in gaženja obtsoječih zakonov.

A. M. Slomšek oče slovenske šole in prvobitni itelj za narodno omiko.

(Ob 60 letnici njegove smrti.)

24. septembra tega leta je preteklo šestdeset let po
smrti nepozabnega našega velikana, poljudnega pi-
satelja in pesnika, vzglednega šolnika in občudovanega
govornika, modrega dušnega pastirja in vnetega škofa
A. M. Slomška.

Tem povodom je odredila pokrajinska vlada za
Slovenijo, naj se temu spominu primerne slavnosti
vršijo v vseh osnovnih in meščanskih šolah ter v učiteljskih Slovenije v ponedeljek, dne 25. septembra t. l. kjer se šola začne pozneje, se pa ta obletnica preloži do takrat.

Posebe ginljivo se je obhajal ta spomin v Maribo-
ru. Zasebno učiteljske ter meščanska in ljudska šola
čč. šolskih sester ga je slavila s sveto mašo v nagrobni
kapeli Slomškovi ter z nagovori, deklamacijami in pet-
jem v svoji telovadnici; istotako je prisostovala mladi-
na I. dekliške meščanske šole na grobu velikega škofa
sv. maši in kratkemu nagovoru o namenu in pomenu
tega slavlja. Dekliška osnovna in meščanska šola v
Cankarjevi ulici je razven sv. maše v Baziliki in doma-
če proslave poklonila spominu velikega mladinskega
krasne vence in na stotine svežih šopkov na grobu in
pred veličastnim spomenikom tukajšnje stolnice, kjer
je tudi zapela «Preljubo veselje, oj kje si doma?».

Ob 9. uri pa se je zbral v nagrobni kapeli in krog
nje učiteljski zbor državnega moškega učiteljskega s svo-

To je nezaslišano brezzakonje in nasilje nad organi-
zacijami, ki so vsaj — povdarjamo: vsaj — toliko
vredne, kakor sokolske.

Toda policajdemokratsko sokolstvo naj nikar ne
misli, da bo s temi nasilnimi in terorističnimi metoda-
mi utrdilo sebi zrahljana tla in pomnožilo redke vrste
svojih članov na Hrvaškem, kjer se je velika večina
sokolskih društev odcepila od policajdemokratskega
režimskega Saveza.

Sokol, ko se je zapisal hudiču, ki naj mu poka-
že in pribavi zlate zaklade, je podpisal tudi svojo —
smrtno obsodbo. Režim, pod katerim se zlato spreminja
v kurjak, ne more nuditi blagoslova denarju, izzetemu
iz stradajočega ljudstva, niti gotovost bajonetom, da
ne prebodejo tistega, v čegar varstvo so namenjeni.

Novodobni Neronovi pretorijanci naj pomnijo, da
se je sicer mogoče nekaj časa opirati na bajonete ne
pa sedeti na njih!

Če so zapalili Rim in mučili kristjane, da ugo-
de satanskemu veselju Neronovemu nad nedolžnimi žrt-
vami in mučeniki, novodobni najemniški pretorijanci-
Sokoli ne bodo uspeli v svoji nameri, da podtaknejo
požar v Jugoslaviji nad glavami domoljubnega jugo-
slovanskega ljudstva v njegovi državi, katero rušijo s
svojim hlapčevstvom, niti jim ne bo prineslo uspehov
mučenje in preganjanje orlovskih in drugih krščans-
kih organizacij in njihovih članov!

Nezaslišano!

V Kočevju je zavod za slepce, ki so ga vodile čč.
sestre usmiljenke. Kakor povsod, tako je tudi tukaj se-
danji framazonski brezverski režim tako dolgo ruval,
dokler ni protikatoliška vlada pregnala čč. sestre iz za-
voda za slepe in tam nastavila sokolsko navdahnjene
oskrbnice, oskrbnice in učitelje, ki nimajo nobene ve-
sti in so trdosrčni do skrajnosti in surovi tako, da so
se morali ubogi slepci zateči v javnost in prositi usmil-
jenja in človekoljubnosti v časopisju. Ni čudo torej,
da so se v nedeljo, dne 1. t. m., po deseti maši zbrali
pred cerkvijo v Kočevju slepci-vojaki, invalidi, slepe
ženske in dekleta, ter slepi otročiči — vsi oskrbovanci v
zavodu za slepe — ter pričakovali čč. sestre usmiljen-
ke, ki so prihajale od sv. maše. Bil je naravnost gan-
ljiv prizor. «Zakaj ste nas zapustile ve, ki ste nam bile
za mater; ah, vrnite se k nam!» — tako so vzdihovali
in prosili v solzah iz praznih očesnih votlin ubogi slepci.
Sestre usmiljenke so plakale in plakalo je ljudstvo.
Ta prizor je moral omehčati najbolj zakrknjena srca in
možje so stiskali pesti proti brezverskim centralistom,
katerih protikatoliška gonja se ne zaustavlja niti pred
vratni človekoljubnega zavoda, kjer životarijo največji
nesrečniki — slepci. Pregnanim čč. sestram usmiljen-
kam se je krčilo srce od žalosti in boli, ker ne morejo
in ne smejo pomagati tistim, ki ne vidijo sicer dnevne
svetlobe, imajo pa srce, ki globoko čuti krivico, pa
tudi dobroto in človekoljubje. Pravega človekoljubja in
dobrotljivosti pa ne moremo iskati pri brezvercih, ka-
terih srca so otopena in prazna, pač pa v srcih z glo-
bokim vero prepojenih, ker le taka srca morajo prinašati
luč tudi slepcem in sicer luč sv. vere. Toda današnji
oblastneži hočejo iztrgati slepcem še to edino in naj-
svetlejšo luč — luč sv. katoliške vere.

jimi gojenci, gojenkami ter učenci štirirazredne vadi-
če, kakor tudi vsa deška meščanska šola. Po slovesni
sv. maši, pri kateri so prav lepo in s pravim umevan-
jem spominke slavnosti popevali gojenci IV. letnika,
je zbranim učiteljskim govoril prof. Vreže o Slom-
šku kot očetu slovenske šole in prvobitlju narodne
omike, ter je po tem nagovoru dobro izvežban zbor kan-
didatov in kandidatinj ha grobu velikega škofa gin-
ljivo lepo zapel «Preljubo veselje, oj kje si doma?»

Ker se bodo slične spominke slavnosti vršile še
tu in tam, tako v šolah, kakor tudi v društvi, posebno
še izobraževalnih, sledi tukaj ta nagovor prof. Vreže:

Dragi navzoči! Slavni učiteljski zbor, vrla mladina!
Na čudovitem kraju smo zbrani! Krog nas so spomini
minljivosti človeške moči in slave ter napisi, da tu po-
čiva ta in ta, ki pa bo kmalu pozabljen! Ta le grob pa
na levi strani oltarja — se nikdar pozabil ne bo, dokler
bo bival slovenski rod; vselej se bo vsak Slovenec hva-
ležno spominjal velikega moža, kojega telesne ostanke
tukajšnja zemlja zakriva že 60 let. Zapel je v svojih
mladih letih:

Tema zemljo je pokrila, — razsvetlilo se nebo;
Zvezd se vpemja brezštevila, — ki nam svetijo začno.
Oh, le pridite in pogledjte, — vse milijone zvezd

[preštejte,

Ki se gori sučejo, — nam prijazno svetijo.

Ob stoletnici njegovega rojstva mu je ta slavospev
na zvezde krasno uglasbil za moški zbor z bariton-
solom tukaj le pred kapelico počivajoči blagopokojni
stolni kapelnik Ludovik Hudovernik in se je prvokrat

Na večer, ko so č. sestre usmiljenke bile od oblasti pregnane iz zavoda za slepce, so prišli ti največji nesrečni človeške družbe v Marijin dom, kamor so se sestre začasno zatekle, in prosili naj se vrnejo v zavod, ki je brez usmiljenk prazen in upostošen.

Č. sestre so bile vržene na cesto 16. septembra t. l., ko je prevzel upravo v zavodu neki Simončič, ki sam o sebi trdi, da kot Sokol ne pozna nobene vere. Ta Simončič je smatral za svojo prvo dolžnost prepovedati sv. mašo ob delavnikih v zavodu. Dočim so č. sestre usmiljenke dobivale mesečno po 300 K na vsako, ima samo en učitelj več ko dvakrat toliko, kolikor je dobivalo vseh osem sester od države.

To je prokletstvo svobodomiselstva! Katoliško ljudstvo, osveti se in udari s pestjo tja, kjer ne zaleže noben pameten razlog več!

Iz poglavja o narodnem gospodarstvu.

Statistika našega uvoza.

Meseca julija je znašala vrednost našega izvoza 215.957.804 dinarjev, med tem ko je dosegla vrednost izvoza prvih sedem mesecev letošnjega leta svoto 1 milijardo 919.110.459 napram 1.316.067.380 v istem roku leta 1921. Od izvoznega blaga ima največjo vrednost stavbeni les, katerega se je izvozilo 59.133.380 kg za svoto 47.377.697 dinarjev. Od poljedelskih pridelkov se je največ izvozilo koruze in to 4.063.081 kg za 13.407.720 dinarjev. Od živega blaga se je izvozilo največ svinj in sicer 18.416 komadov za 29.699.910 dinarjev. Jaje se je izvozilo v juliju 1.255.681 kg za vrednost 23 milijonov 865.396 dinarjev.

Skakanje žitnih cen.

Krivda, da naše žitne cene malodane dnevno skakejo, je na oblastih, ki so iznesle v javnost vse mogoče statistike o letošnji žetvi, poročale enkrat o preobilici žetve, drugič pa zopet, da smo pred durmi lakote. Radi teh, čisto nasporotujočih se žetvenih statistik, so začeli žitni spekulanti pokupovati kar največ žita in žita je prihajalo vedno manj na trg. Povpraševanje po žitu je vedno bolj rastlo in z njim tudi žitne cene. Glavna krivda, da ne pridemo pri nas nikdar do količaja stalnih žitnih cen, zadene ministrstvo gospodarske Pucija in žitne spekulante. Toraj nestalni položaj na našem žitnem trgu ustvarja sedanja vlada v zvezi in s podporo spekulantov. Vsi pošteni žitni trgovci so sedaj uverjeni, da so bila poročila o letošnjem splošnem gladovanju samo nekaj manevar, ki je neverjetno visoko dvignil žitne cene. Ko je že bil dovolj razglašen glad, so začeli spekulanti spuščati nekaj žita na trg, kmet je nehal v strahu pred lakoto z dovozom žita na tržišče, žitne cene so nekoliko padle.

Skakanje žitnih cen se je pridružilo nenavadno razmerje med dohodki državnih nameščencev in ceno moka, pojavili so se med uradničtvom pokreti, ki so zahtevali radi krušne draginje znatno povišanje plač. Pri pogledu na uradniške zahteve o povišanju plač so žitni spekulanti sprevideli, da so vendar šli predaleč in so zopet malo popustili. Žitne cene so začele padati, uvažati se je začelo v našo skoz in skoz agrarno državo ameriško, bolgarsko in rumunsko žito in moko. Pri nas so prodajali v začetku žetve 1 kvintal pšenice po 1300 K, a mlinci so prodajali moko nularico po 21 kron. Okrog polovice avgusta je poskočila cena pšenice na 2000 K, a moka se je prodajala po 28.50 K. Sedaj padajo cene pšenice in se prodajala po 1400 K, moka nularica se dobi pri mlinih po 24.50 K. Velikanski mlinci krog Osijeka niso v obratu, ker začasno ne dobivajo pšenice iz Bačke in baš to dejstvo vpliva dokaj neugodno na cene moki, ker so baš ti mlinci središče za celo Slavonijo in en del Bačke. Slavonki mlinarji grozijo s popolno ustavo mletja, ker ne dobivajo redno žita; tej nerednosti v dobavi so krive naše škandalozno slabe železniške razmere. V Vojvodini nakupljena žita rabijo po 2—3 mesece, da priromajo do osiječkih mlinov. Za ves ta čas leži denar v blagu in to tudi znatno podražuje cene moki in sicer za najmanj 1 K pri kilogramu. Žito iz Vojvodine se navadno prevaža v odprtih vagonih in je izpostavljeno vlagi, deževju in zadohlosti. Po celi vagoni vojvodinske pšenice so se čisto pokvarili, ker so bili dneve in dneve izpostavljeni deževnim nalivom. Vse to deluje na porast žitnih cen.

proizvajal v Marib. Čitalnici in od takrat nešetokrat širom naše lepe domovine.

Iz tega slavospjeva povzamem besede «oh, le pridite in pogledite» danes zvezdo, ki nam Slovincem, osobito pa tebi slovenska mladina in nam slovenskim šolnikom ter našim šolam prijazno svetli! In zvezda ta biščeča in obenem ogrevajoča je nepozabni knez in škof lavantinski, Anton Martin Slomšek, ljubljene in ponos vsakega zavednega Slovenca, oče slovenske šole in prvobornik za narodno probudo in omiko.

Posamezni podatki iz njegovega življenja so mojim ljubim poslušalcem znani tako, da mi ni treba še posebne besede za to; po celem Slovenskem Štajerju še sedaj slovi njegova vnema za čast božjo in neumorno delovanje za častni dobrobit in večno srečo njegovih rojakov. Odgovoriti mi je danes, tukaj pred izkušenimi vzgojitelji in učitelji ter pred bodočimi voditelji naše ljudske slovenske mladine le na vprašanje, kaj pomeni Slomšek za slovensko šolo in za splošno narodno omiko.

I. Slomšek in šola. Le malo, silno malo šol — in še te so bile le pomemčevalnice — je vzdrževala dežela in država, ko je začel Slomšek javno delovati. Toliko vnet za narodno omiko in šolsko izobrazbo, kaj naj

Da bi se pobrigala vlada za to, da dobijo veliki mlinci dovolj vagonov in premoga na razpolago, bi se cene kruhu še veliko bolj znižale. Sedaj se dela na to, da se znižajo naše žitne cene v tej meri, kakor so po drugih žitorodnih državah. Ko bo padla cena pšenice na 1100 kron 1 kvintal, bo stala moka nularica 19 K in ko bo enkrat to, potem bomo z žitnimi cenami tam, kjer so že davno druge države. Uvoz ameriškega, bolgarskega in rumunskega žita v našo državo, bo znatno vplivalo na znižanje naših žitnih cen.

Nekaj o žitnem trgu.

Bačko in banatsko pšenico ponujajo ter kupujejo v Zagrebu po 14—15 K, rž po 12—14 K, koruzo po 12 do 13.20 K, oves po 10—11 K, rumeni in beli fižol po 13—16 K, moka je na prodaj samo v vrečah: št. 0 po 22—25.50 K, št. 2 po 21—24.50 K, št. 4 po 20—23.50 K, št. 6 po 18—21.50 K, št. 7 po 14—16 K, št. 8 po 10—12 K. Otrobi so po 6.50—8 K. Promet z novim žitom in novo moko je slab in tudi dovozi žitnega blaga na trg so dokaj neznatni.

Zagrebski sejm.

Zagrebski sejmi z živim blagom so se zadnje tedne zelo poslabšali. K nazadovanju zagrebskega sejma je veliko pripomoglo deževje, pota, steze in ceste so bile vsled nalivov za pogon živine skoro nedostopne in vsled tega tudi ni gonil hrvatski seljak svojega živega blaga na sejm. Treba pa tudi pomniti, da imajo sedaj kmetje mnogo najnujnejših opravkov s spravljanjem poljskih pridelkov in z vinsko trgatvijo, radi tega se ne morejo toliko brigati za živinske sejme. O konjski kupčiji na zagreškem sejmiscu zadnje tedne sploh ni bilo govora.

Govede je bilo na sejmju malo, osobito krav. Največ je bilo videti na sejmju bosanskih volov in so plačevali za I. razredne 38—40 K, II. razredne 26—28 K, III. razredne 11—16 K za 1 kg žive vage. Krave II. razredne 18—20 K, III. razredne 11—16 K za 1 kg žive teže. Za boljše živo blago so poskočile cene napram prejšnjemu tednu 2—3 K pri kilogramu.

Živahna je bila kupčija s teleti, ki so bila vsa razprodana, kar jih je bilo na sejmščici. Plačevali so teleta po 50, 56, 58 in celo do 60 K, a za slabjša 50—54 K 1 kg žive teže. Prejšnji teden je bila najvišja cena za 1 kg 54 K, tekom enega tedna je poskočila cena pri 1 kg žive teže za celo 6 K. Vzrok, da so cene teletom v tako kratkem času se zopet znatno dvignile, tiči v mali ponudbi in v visokem izvozu živih telet iz naše države v inozemstvo.

Tekom enega tedna pa so znatno padle cene svinjam, radi tega sremski kmetje in oni iz zagrebske okolice ne vodijo več na trg. Tvrde za mesne izdelke so kupovale zadnje tedne kar po sto glav svinj vsaka, a na zadnjem sejmju nič, ker svinj ni bilo. V splošnem pa so cene za prvovrstne svinje 75—81 K, izjemoma celo 86 K, za slabšo blago za 62—66 K 1 kg žive teže.

Največje povpraševanje na zagreškem tržišču je po krmi, katere prihaja radi slabih cest malo na trg in se vsa vsikdar proda. Plačuje se v Zagrebu seno po 7000 kron, 800, 850 in 925 K, detelja po 800—1000 K, otava po 800—900 K 1 metarski stot.

Kakor krme, tako dovažajo hrvatski kmetje na trg zelo malo drv, ker jih ne morejo prevažati radi slabih cest in potov. Za navadne hrv.-seljaške vozove cepanin drv se plačuje po 1500, 1600, 1700, za žagana drva pa so plačevali srednje naloženi voz 500—700 K. Treba pa pomniti, da so hrvatski vozovi za drva precej mali.

Kmetijska družba.

Na seji glavnega odbora Kmetijske družbe dne 20. septembra 1922 so se pokazali predsednik Pirc in samostojneži zopet enkrat v pravi luči. G. Pirc ne obvlada niti ne sej, tem manj pa je zmožen, da bi vodil Kmet. družbo. Njegova nespretnost, nadalje njegovi zastareli nazori o kmetijstvu, vodijo družbo vedno bolj v prepad. To on dobro čuti kot bivši dolgoletni ravnatelj družbe, pozna tudi položaj, kateremu ni kos, zato jo hoče zopet pravočasno popihati in zapustiti svoje samostojneže. Gotovo je, da nobeden ne bo žaloval za g. Pircem, kateri je prišel s svojim strankarskim postopanjem kot pristaš Samostojne stranke tudi ob tisti ugled, ki si ga je svoj čas pridobil kot ravnatelj družbe. Nočemo mu kratiti zaslug, katere si je pridobil kot dolgoletni ravnatelj, obžalujemo celo, da je njegovo poprejšnje

stori, da za oboje skrbi? Po vzgledu njegovega prvega učitelja Pražnikarja, kaplana na Ponikvi, so ustanovljali požrtvovalni duhovniki iz gole ljubezni do zanemarjene, pa ukaželjne mladine zasebne šole v svojih stanovanjih in jih tam učili ob nedeljah čitati, pisati in računati. Ljudstvo je te učilnice po pravici imenovalo nedeljske šole.

V tako šolo je zahajal Slomšek sam in za to se je že kot bogoslovec vnel za njo in je tudi svoje tovariše navduševal, naj se pripravljajo na njo, da jo zmorejo potem širom Slovenije ustanoviti in uspešno voditi. Kot kaplan jo je vpeljal na Bizeljskem in v Novi Cerкви, kjer je imel do 130 učencev 8—18 let starih. Ko pa je dosegel višje mesto in s tem večji vpliv, je povzročil ustanavljanje občinskih šol s vsakdanjim poukom, pa je skrbel tudi za to, da ostanejo tudi še nedeljske šole kot nadaljevalne šole za odraslo mladino. V medsebojni ljubezni sta v teh šolah delovala učitelj in duhovnik za temeljito šolsko izobrazbo, in strokovnjaki trdijo, da se je v takih — na slovenski podlagi osnovanih šolah — doseglo za splošno narodno omiko v desetletjih več, kakor pa v neumestnih pomemčevalnicah v 50 letih.

Kot vuzeniški dekan in nadžupnik je bil hkratu

delovanje popolnoma otemnilo to njegovo nezakonito in strankarsko postopanje v družbi ob strani nasilnih samostojnežev. Stari mož je bil le sredstvo samostojnežev, da so ti z njegovo pomočjo spravili v družbo nestrpno strankarstvo. Najbrže pa g. Pirc to sam že uvidi, da se po tako kratki dobi predsedništva odpove tej od njega tako zaželjeni časti.

Nabava sena po Kmetijski družbi

Posestnik g. Steblovnik graja na seji nakup sena, češ, da bi Kmetijska družba lažje bolj po ceni kupila seno. On kot zasebnik je plačal samo 700 K za metarski stot, dočim je družba plačala 720 K. Očita ji spekulacijo, kar bi družba zlasti v tej draginji ne smela storiti. Člani družbe nimajo nikakega dobička od družbe, če ta prodaja med posestnike seno, ki ga je kupila po 720 K, po nezaslišani ceni 920 K. Družbo bi moralo prijeto celo sodišče radi navijanja cen, kajti neodpustno je, da zahteva družba v času, ko bi se moralo pomagati po suši oškodovanim živinorejcem, čistega dobička pri meterskem stotu kar blizu 200 K, kajti režija in prevozni stroški znašajo le nekaj kron. Najhujši verižniki bi se ne upali sedaj tirjati takega velikega dobička od posestnikov.

Ti očitki posestnika Steblovnika so hudo učinkovali. Predsednik Pirc je bil tako razburjen, da ni vedel drugega stvarnega pojasnila, kakor da je zakričal nad posestnikom Steblovnikom: «Vi zopet nosite v našo družbo politiko in strankarstvo!» Nato je zahteval odbornik g. dr. Verstovšek besedo ter je podučil predsednika g. Pirca, da je predgovornik le stvarno govori o nakupu sena, in da je le g. Pirc tisti, ki vedno upleta v družbo strankarstvo in politiko. Zato se odločno zavarujejo odborniki SKZ proti takemu poslovanju predsednika. Ubogemu Pircu je padlo zopet srce v hlače in lepo je prosil odpuščanja, češ, da je temperamenten in mu je prejšnji očitek ušel.

Strankarstvo v Kmetijski družbi.

Po jako plitvem poročilu predsednika interpelira odbornik dr. Verstovšek, kako je to, da je postalo strokovno glasilo «Kmetovalce» strankarsko glasilo, ki dela reklamo za samostojneže in za ministra Pucija. Gg. predsednik in tajnik ni vendar morala biti vsaj toliko pri pameti, da bi spoznala veliko neumnost, se potegovati v strokovnem listu za stranko samostojnežev, ki je najbolj izmed vseh strank zasovražena med kmetiskim ljudstvom. S tem odvrčata od družbe veliko večim posestnikov, ki so v taboru SLS. Samostojni stranki ne bo to postopanje nič koristilo, pač pa lahko mnogo škoduje družbi sami. Pristaši SLS so jako potrpežljivi in lojalni, da vse to prenašajo, ker bi sicer lahko s protiakcijo takoj udušili družbo. Oni pa tega ne store, ker jim je za stvar, zato si najodločneje prepovedujejo, da bi še enkrat našli dopisi politične vsebine prostora v «Kmetovalcu.»

Samostojneži so vsi molčali na to grajanje. Predsednik je pa v svoji kratkovidnosti izbleknil to-le: «Bism na svojem gradu na Gorenjskem, ko sem čital tisti notico v «Kmetovalcu.» Tudi meni se ni zdelo to prav. Pisal sem to takoj tajniku Lahu, naj se pripravi na odgovor pri prihodnji odborovi seji.» Tako je predsednik razkrinkal sam velikega strankarja inženjerja Laha, katerim bomo še pravočasno obračunali.

Debata o obnem zboru Kmetijske družbe.

Nato se je določal spored za občni zbor Kmetijske družbe. Po daljši debati se je med drugim sklenilo tudi predlagati pobirati udnino 80 K letno. Predsednika g. Pirca so tudi v tem vprašanju pustili samostojneži na cedilu in je pogorel s svojim predlogom, ker je bil pre pameten. Predlagal je namreč dve vrsti udnine: 50 K za 100 K. Plačali bi namreč po njegovem mnenju 50 kron tisti, ki bodo dobivali «Kmetovalca» enkrat na mesec, 100 K pa tisti, ki bi dobivali list redno dvakrat. Na ta način je hotel predsednik ustvariti dvoje vrst članov. Nato se je govorilo o volitvah, izzrebanih odbornikih v predsedstvu. Pred začetkom žrebanja je izjavil predsednik Pirc, da odstopi. Nekateri odborniki Samostojne stranke so ga navidezno nagovarjali, naj umakne svojo izjavo. Toda Pirc je vztrajal. Pri žrebanju iz predsedstva je padel žreb na g. Ivana Pipana, II. podpredsednika, kar samostojnežem ni bilo preveč prav. Ražrebanja odbornikov se je vnela ostra in burna debata. Samostojneži so zahtevali, da se žreba trije odborniki

šolski ogleda ali po današnjem okrajni šolski nadzornik. Ker je šole pridno obiskoval in imel odprte oči, toplo srce za mladino in nje učiteljstvo, se je kmalu prepričal o zanemarjenosti in nezanosnosti takratnih šolskih razmer: ni bilo pripravnih šolskih poslopij, primernih šolskih knjig in drugih učnih pripomočkov ne sposobnih, na podlagi materinske izobraženih učiteljev; predvsem pa je bilo ljudstvo brez vsakega zanimanja za šolsko izobrazbo. To ga je zbolelo! K storiti?

Trudil se je z besedo in pisanjem. Na priznici razlagal in dokazoval priprostemu ljudstvu velik pomen in čudovito korist dobrega šolskega pouka in je prizadeval v lahko umevnih spisih vplivati na slovenskih staršev. V «Drobtinicah» jim je od posebnih predalček z napisom: Ogleдалo za šolo in domačo rejo otrok, ter je v nedosegljivo lepih životopisnih slikah življenje in delovanje za narodno omiko vnel in zaslužnih mož, med drugimi tudi učitelja sedaj šole v Celovcu, Matije Ahačlja, ki so ga kot svojega dobrega, skrbnega očeta ljubili in z otroško vdano častili vsi učenci. In o dobro vrenjeni šoli je zapisal pe besede: učiti otroke, po krščansko modro živeti.

Nadaljevanje podlistka na 7. strani.

ki iz Stajerske in trije iz Kranjske. Odborniki SLS so zahtevali, da se mora strogo ravnati o pravih, ki določajo, da se mora zrehati izmed vseh 18 odbornikov ena tretjina, torej 6. S tem Samostojneži niso bili zadovoljni in je prišlo do burnih prizorov med njimi. Nato je stavil svetnik Rozman predlog, kakor so to zahtevali Samostojneži, toda odborniki SLS so proti predlogu protestirali, demonstrativno odšli in konstatirali, da je odbor nesklepčen. Tako pripravljajo Samostojneži pri prihodnjih volitvah zopet nasilje in hočejo kršiti pravila. Radovedni smo, če bode pokrajinska vlada tudi sedaj ščitila določbe pravil.

Druga obletnica koroškega plebiscita.

V torek, 10. oktobra, smo Slovenci obhajali žalostno obletnico. Deseti oktober je črni dan v zgodovini Slovencev. Starim Rimljanom je veljal kot črni dan oni dan, ko je kartaginski vojskovodja Hanibal v bitki pri Kanah v Spodnji Italiji (1. 216 pred Kristusom) premagal in potolkel rimsko vojsko. Preko 40.000, po drugih poročilih preko 70.000 Rimljanov je obležalo mrtvih na bojišču. Tak dan, zakrit v globoko črnino, je za slovenski narod 10. oktober 1920, ko je nesrečni plebiscit na Koroškem preko 80.000 Slovencev obsodil na narodno smrt. Ob drugi obletnici smo se spominjali z žalostjo v srcu, kolika je izguba, ki nam jo je povzročil koroški plebiscit, in čutili smo, kako globoka je rana, ki nam jo je vsekal na našem narodnem telesu. In zopet smo se spomnili na dolžnosti, ki jih imamo do svojih ubogih rojakov na Koroškem. Brez nas, brez našega varstva, brez naše pomoči so koroški Slovenci izgubljeni. Njihova odporna sila vedno bolj pojema proti vsestranski nemški premoči. Priznati pa si moramo ob drugi obletnici, da nismo storili za svoje zapuščene rojake na Koroškem, kar bi storiti mogli in tudi morali. Naša država, oziroma njena vlada, gleda križem rok, kako Nemci na Koroškem mučijo in zatirajo slovensko manjšino. Da bi vlado opozoril na njeno dolžnost, je poslanec dr. Hohnjec ob drugi obletnici koroškega plebiscita poslal ministru zunanjih zadev to le interpelacijo:

Položaj koroških Slovencev mi daje priliko ter mi nalaga dolžnost, da Vas, g. minister, opozorim na velike krivice, ki se delajo Slovincem, kateri so ostali na Koroškem pod avstrijsko vlado. Naši slovenski rojaki se zlostavljajo telesno, njim se uničuje imovina. Slovenska duhovščina in vobče vsa slovenska inteligenca je pregnana iz Koroške. Niti ene slovenske šole ni vlada Slovincem oskrbela, da, celo dve zasebni slovenski šoli je zaprla. Sedaj je nastopilo novo šolsko leto in avstrijska zvezna vlada, odnosno koroška deželna vlada ni tudi letos dovolila Slovincem niti enega šolskega razreda. Namen je jasen: Koroško nemštvo je tamošnje Slovence obsodilo na narodno smrt. Vsako leto so koroški Slovenci bližji grobu svoje narodnosti.

Opozarjajoč Vas na zatiranje koroških Slovencev in na obljubo, ki jo je dal jugoslovanski član plebiscitne komisije, g. J. Jovanović, da kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev ne bo nikdar pozabila tistih rojakov na Koroškem, ki so ji dali svoje glasove, Vas, g. minister, vprašam:

1. Ali ste voljni takoj stvarno in podrobno obvestiti Zvezo narodov o žalostnem položaju koroških Slovencev in o tem, kako brezstidno in brezvestno gazi avstrijska vlada — odnosno koroška deželna vlada — s šentžermensko mirovno pogodbo sprejete dolžnosti o varstvu slovenske manjšine?

2. Ali ste voljni sedaj ob začetku novega šolskega leta stopiti v stik z Avstrijo in njeno vlado, da takoj otvori slovenski zasebni šoli ter oskrbi Slovincem slovenske osnovne šole, do katerih imajo pravico vsled mednarodnih pogodb?

Politični ogled.

Država SHS.

Na vse zahteve po spremembi današnjega režima odgovarjajo nekateri vladni listi s pravo azijsko trdovratnostjo, da ni nobena vladna skupina razven radikalno-demokratske mogoča, na drugi strani pa vsi razsodni politiki ne samo opozicije, ampak samih vladnih strank težijo za novo zdravjšo vladno zvezo, ker je Pašič-Pribičevićev režim nevzdržljiv in skrajno škodljiv za narod in državo.

V Beogradu krpajo razpoko med demokrati in radikali na eni ter med Davidovičev in Pribičevićev skupino na drugi strani, toda vse te krpe ne bodo držale in vladna zveza se tudi z osebnimi spremembami v kabinetu ne bo mogla držati.

Zemljoradniki, ki so se udajali velesrbskemu nagnjenju ter večkrat podpirali vlado, so dobili od režima toliko udarcev, da so se pošteno spuntali. Najbolj jih je razkačilo postopanje vlade z dalmatinskimi kmeti. Demokrati ministri so par let obetali dalmatinskim kmetom, da lastnikom zemlje ne bo treba plačati najemnine, sedaj so pa kar naenkrat iz jeze, ker dalmatinski narod ne mara policajdemokracije, izdali naredbu, po kateri bi se morala zemljiška najemna naenkrat plačati za vsa leta nazaj ter jo lastniki zemljišč lahko iztirjajo tudi z oboroženo silo žandarmerije in policije. Klub zemljoradniških poslancev je zahteval, da se ta naredba preklicuje, obenem zagrozil, da v nasprotnem slučaju zapusti parlament. Vlada zahteva preklica ni ugodila, zemljoradniški poslanci pa tudi niso izpolnili svoje grožnje, ker mislijo, da je sedaj v tako

kritični dobi vlade njih navzočnost v Beogradu potrebna. Vidi se pa, da je v zemljoradniški stranki precej velesrbskano navdahnjenih ljudi, ki na tihem podpirajo vlado ter v sami stranki neprestano rovarijo proti onim tovarišem, ki odločno zastopajo stališče kmetskega stanu. Zemljoradniška stranka bo morala še precej čistiti ter marsikaj odvreči iz svojih vrst, da postane v resnici zemljoradniška.

Radič je preokrenil svojo politiko, daje izjave, da je pripravljen podpirati vlado, ki bi se pošteno trudila za plemenski sporazum ter tudi na poštenu in enakopravni podlagi izvedla volitve. S takimi izjavami podpira odpor proti nepoštenosti Pašič-Pribičevićevega režima, stori mnogo za zblizanje Srbov in Hrvatov, v splošnem pa odgovarja želji svojih volilcev, ki so postajali že celo nezadovoljni z njegovo nedelavno politiko, ki se je pomaknila tako daleč v stran, da ni mogla niti protiljudskega delovanja beograjske vlade nadzorovati in zasledovati. Prej je Radič trdil, da se s srbskimi politikami sploh ne da govoriti, danes je pa sprevidel, da so stiki samo z onimi okrog Pašiča in Pribičevića nemogoči, dočim se z drugimi da in tudi mora pomeniti.

Vsled velike vznemirjenosti v vladnih krogih počiva vso nujno delo: ministri ne sestavijo svojih proračunskih predlogov, nujni zakonski predlogi se odlagajo, dane obljube se ne izpolnijo in tako bo treba s padcem režima pometati silno in visoko nakupičeno nesnago.

Glede zunanje politike lahko tudi rečemo, da nam po današnjem režimu pretijo največje nevarnosti nevarnosti in še le tedaj, če se Pašič-Pribičevićeve vlade iznebimo, bo konec tajnih spletkarij, bojaželjnosti in raznovrstnih vojno-političnih nakan.

Italija.

Fašisti pripravljajo državni preobrat ter javno že razglašajo, da hočejo prevzeti vlado v svoje roke. Fašistovski vodja Mussolini je izjavil, da bodo njegovi ljudje enostavno zasedli Rim ter od tam razpredili po celi Italiji svojo oblast. Fašistovska agitacija se močno širi in nasilja proti delavstvu in kmetskemu življu, ki je organiziran pri socialistih in ljudski stranki ali krščanskih socijalcih, so na dnevnem redu. Vlada je brez moči proti fašistovskemu pokretu.

Nemčija.

Začela se je sodnijska razprava proti morilcem ministra Rathenaua, morala se je pa prekiniti, ker so obtoženci zboleli — vsled zastrupljenja. Monarhistični rovarji so pošiljali obtožencem zastrupljeno čokolado v ječo, da spravijo iz sveta neprijetne svedoke vseh monarhističnih spletk.

Vzhodno vprašanje.

S turško zmago je propadel oni del mirovne pogodbe, ki se tiče vzhoda in propasti je moral, ker so bili mirovni dogovori že spočetka stavljeni na laž in antantne sile niso imele poštenih namenov, urediti vzhodne zadeve tako, da bi bili vsi narodi ob Črnem morju zadovoljni. Sedaj se pogajajo antantni zastopniki s Turki v Mudaniji, Rusija pa z vso odločnostjo in tudi z vso upravičenostjo povdarja, da ne pripozna nobenih sklepov in dogovorov, ki bi se brez nje, Ukrajine in Georgije sklepali in sprejemali.

Naša zborovanja.

Dr. Hohnjec ima v nedeljo, dne 22. oktobra 1922 po ranem cerkvenem opravilu političen shod na Vranskem.

Shod SLS v Šoštanju dne 8. t. m. je bil sijajno obiskan. Shod, ki se je vršil pod milim nebom in v popolnem miru, dasi je bilo navzočih tudi mnogo pristavev drugih strank, je otvoril in vodil g. Steblovnik, ki je uvodoma omenil tudi petletnico dr. Krekove smrti, nakar je podelil besedo načelniku Jugoslovanskega kluba dr. Korošcu. Zivahno pozdravljen pozdravljen je nato dr. Korošec ugotovil, da je naša stranka bila prva in edina, ki se je odločno izrekla proti vojni, ker smo za svetovni mir. Omenil je tudi potrebo preureditve državnega gospodarstva in protestiral proti nameranim novim davkom. Slabo plačano uradništvo ne more vršiti zadovoljivo svojih poslov. Po kritiki vladnih strank in državne uprave je govornik končal z besedami: «Hočemo na znotraj avtonomijo, na zunaj pa se bomo borili kot pravi bratje za skupno domovino!» (Viharno odobranje.) Končno sta še govorila poslanec Pušenjak in urednik Smodej, nakar je predsednik zaključil izborna uspele dve in pol urno zborovanje.

Dva lepa shoda naše stranke sta se vršila minulo nedeljo na Breznu ob Dravi in na Remšniku. Na Breznu se je zbralo na prostem pred cerkvijo zelo veliko moških, ki so z veliko pozornostjo sledili poljudnim zunanje- in notranjepolitičnim izvajanjem g. narodnega poslanca dr. Hohnjeca. G. poslanec je kazal poslušalcem politični položaj na poljudnih vzgledih, katere si bo lahko vsak poslušalec trajno ohranil v spominu. Po poznem sv. opaviu je govoril g. dr. Hohnjec na prostem pred cerkvijo Remšničanom, ki so z zadovoljem pritrjevali njegovim izvajanjem. Za dr. Hohnjecem je naslikal zborovalcem bivši remšniški kaplan Golec avtonomistične želje naše stranke kot edino resilne za Slovence. Shodu na Remšniku je predsedoval, ga otvoril in s pomenljivimi besedami zaključil g. Kaiser, gostilničar in posestnik na Remšniku. Na obeh shodih so bile sprejete resolucije: Obmejni Slovenci so odločno proti vsakemu oboroženemu nastopu naše države napram zunanosti, nadalje zahtevajo od vlade, da posveča večjo skrb glede prehrane obmejnih krajev, ki so vsled letošnje suše zelo pasivni in slednjič zahtevajo krščansko šolo.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Tako velikega in dobro uspelega shoda kot je bil v nedeljo, dne 8. oktobra porani maši pred našo cerkvijo, v Slov. gor. že dolgo ni bilo. Zbrali smo se iz domače in sosednih župnij. O razmerah v naši domovini, o slabi vladi, ki samo razsipuje za nepotrebne stvari ter drugih perečih zadevah nam je govoril g. poslanec Žebot. Našim poslancem smo izrazili popolno zaupanje. Po shodu je poslanec imel zaupni sestanek z zaupniki in z odposlanci iz Apačke kotline. Pri nas in v okolici je vse ljudstvo na strani naše krščanske Ljudske stranke. Samo volitve v državni zbor si želimo.

Tedenske novice.

Desetletnica prve napovedi balkanske vojne je skoraj neopazeno odhitela mimo naše javnosti v preteklost. Dasi je deloma razumljivo, vendar pa ni pravično, da se pozablja dan in letnico prve napovedi vojne, ki je združila vse slovanske države na Balkanu v skupen nastop za obrambo njihovih interesov in osvoboditev jugoslovanske raje izpod turškega jarma. In ta prva vojna napoved Turčiji je izšla iz najmanjše in obenem najstarejše neodvisne jugoslovanske države — iz Črne gore. Balkanska zveza, ki se je takrat pojavila na delu za skupne koristi in cilje, je predznak, da bo prej ali slej vzšla naša skupna zvezda vodnica k popolni združitvi vseh južnih Slovanov pod okriljem avtonomistično urejene naše velike, mogočne in bogate domovine — Jugoslavije. Spor v balkanski zvezi in bolgarsko-srbska vojna pa nam bodi opomin, da z vsemi sredstvi delujemo na to, da se zatre pogubni plemenski šovinizem. V tem smislu se spominjamo 9. oktobra 1912. leta in Črne gore, ki je žrtvovala sebe zaradi skupnosti.

Poslanec in prof. dr. Hohnjec, predsednik mariborske SKSZ, bo v petek, dne 13. t. m. zvečer ob pol 8. uri predaval v dvorani pomočniškega društva v Lekarniški ulici o «pomeni izobrazbe v društvenem delovanju.» — Z ozirom na važnost in aktualnost predmeta in razdrapanosti društvenih razmer in življenja v društvi, zastrupljenega z nizkotnim materijalizmom današnje dobe se pričakuje vsestranske in polnoštevilne udeležbe vseh slojev. Da se ne moti predavatelja, naj vsi pridejo točno ob napovedani uri!

Vse Dekliške zveze naj takoj naznanijo tajništvo Slov. kršč. soc. zveze (M. Krajnc), Celje, hotel Beli vol: 1. svoj odbor; 2. število članic; 3. število sestankov v letošnjem letu. — M. Krajnc.

Drofenikova smola pri Kupniku na Podplatu. Naš somišljenik nam piše: dne 21. septembra sem slučajno prišel h Kupniku, kjer najdem nekaj ljudi in znanega prijatelja manevrov poslanca Drofenika iz St. Jurja. Ko so mu začeli kmetje ugovarjati, je nam zagrozil, da nas bo vse ovadil sodniji. «Zapreti vas bom dal», je vpil, ko je videl, da nič ne opravi. Poštene kmetje je začel psovati z lopovi in je dajal še druge priimke. Najbolj se je Drofenik srdil nad g. M. Esihom iz Loč. Na zadnje so ga zapustili še vsi tisti, ki so bili poprej z njim. Le par takih, ki čakajo, kdo jim bo za pijačo dal, je ostalo pri njem in ga je spremljalo. Ljudje so bili tako razjarjeni nad Drofenikom in Samostojno, da bi bili Drofenika vrgli na cesto. A zmerni našinci so se usmili uboga moža in so «vunbacitelj» potolažili. Ljudje so klicali Drofeniku: «A ti si tisti, ki nas v Beogradu prodajaš? Ti si glasoval za manevre? Še veš, kaj si nam pred volitvami leta 1920 vse obljubljal? Le glej, da se izgubiš, odkoder si prišel. Mi ne maramo ne tebe, ne tvoje ničvredne Samostojne! In Drofenik je moral pobrati svoja šila in kopita.

Tretji izkaz darov za «Dijaško večerjo.» Dekliška Marijina družba v St. Ilju v Slov. gor. je darovala čisti dobiček igre «Fabiola in Neža» dne 1. oktobra v proslavo godovnega dne svojega voditelja včl. g. Ev. Vračko din. 250, Čížek Jože, dekan v Jarenini, din. 250, Tomažič Marija, Sv. Peter pri Mariboru, din. 115, P. H. v Mariboru din. 100, Thaler Franc, veleposelnik v Sv. Ilju v Slov. gor., din. 100, Štrakl Matej, župnik pri Sv. Petru pri Mariboru, din. 100, Neimenovani iz Svečine din. 100, Arzenšek Alojzij, kanonik v Mariboru, din. 100, dr. Slavič Matija, vseučilišni profesor v Ljubljani, din. 100, ob priliki blagoslovitve nove kapelice M. Štiberca in dveh novih zvonov cvenske kapelice so darovali gostje za Dijaško večerjo din. 100, pri omizju dobrodušnih zvonovih botrov Alojz Zorčič in Ig. Vindiš ob priliki blagoslovljenja novih zvonov pri Sv. Roku na Bregu pri Ptujju nabrano din. 90, župni urad Šmiklavž pri Slovenjgradu din. 50, Dekort Jože, em. dekan in župnik v pokoju, din. 50, Novak Josip, uradnik Zadrudne gospodarske banke v Mariboru, din. 10. — Bog plačaj v imenu ubogih dijakov!

Sv. Lenart v Slov. gor. Krščansko-misleči obrtniki lenartskega okraja se bomo, kakor drugod, organizirali v Obrtno zvezo. V kratkem se skliče ustanovni shod. Do tedaj pe se vseh vrst obrtniki: kovači, krojači, mizarji, zidarji, tesarji, gostilničarji, čevljarji in vsi drugi oglasite se pri predsedniku pripravjalnega odbora g. Edvardu Kurnik, krojaškemu mojstru v St. Lenartu. da Vas zapiše v Obrtno zvezo. Letna članarina znaša 10 dinarjev. Dobite tudi svoj list «Jugoslov. Obrtnik.»

O modrosti šolskih oblasti smo na tem mestu že večkrat razpravljali. Poročila iz raznih, zlasti obmejnih krajev, potrjujejo naše stališče in sicer, da se naj šolske velike počitnice uredijo in določijo v sporazumu s stariši šoloobveznih otrok. Sedaj pa so kar po enem kopitu predpisali počitnice, kakor je gospodi bolj prav. Toda liberalno učitelstvo ravno noče poslušati staršev in njihovih nasvetov, dasi bi moralo vedeti, kako dobro je bilo v tem oziru prej urejeno na Stajerskem. V vinorodnih krajih je šola končala 15. avg. in se je začela 15. oktobra, ko je bilo grozdje obrano.

V planinskih živinorejskih krajih pa je šola končala bolj pozno in se je začela še le v prvih tednih novembra, to pa zaradi planinskih paš. Kmet, ki ima največ dela in je brez delavnih moči, otroka v jeseni ne more pogrešati, zlasti pri paši ne. Zato pa so sedaj šole prazne, n. pr. pri Sv. Križu, St. Jurju, Kungoti itd., učiteljstvo pa zija v megli! Kmet pa plačuje!

Srednja kmetijska šola v Mariboru se bo po nalogu gospoda kmetijskega ministra otvorila v doglednem času, ako se prijavi dovoljno število kvalificiranih zanimancev za vstop. Pogoji za sprejem so bili že razpisani v raznih jugoslovanskih listih. Prošnje sprejema direkcija srednje kmetijske šole v Mariboru (vinarska šola) še do 20. oktobra t. l. Sprejemajo se tudi absolventi nižjih kmetijskih šol, ako napravijo pismeni in ustmeni sprejemni izpit iz učnega jezika (slovenskega ali srbohrvatskega), matematike, geometrije in fizike v obsegu, ki je predpisan za meščansko šolo ali za nižje štirirazrede srednjih šol.

Zlata poroka. V nedeljo, dne 1. oktobra smo imeli pri Sv. Ani v Slov. gor. izvanredno slovesnost. Ze na predvečer so topiči oznanjevali Slovenskim goricam ter širokemu Murskemu polju, da se ima vršiti nekaj izvanrednega. Anovska godba je zaigrala večernico in pevski zbor je zapel ginljivo podoknico častitljivima zlatoporočencema Jožefu in Mariji Mažir na njenem domu pri Sv. Ani. Nad vse ginljiv je bil prizor v nedeljo zjutraj ob odhodu v župnijsko cerkev. Zlatoporočenca obdana od sorodnikov in prijateljev sprejemata blagoslov od lastnega svojega sina, vojaškega župnika ameriške armade. Nato sin-duhovnik poklekne pred svoje starše, da bi bil blagoslovljen za srečno vrnitev in nadaljno svojo pastirsko delovanje med Amerikanci. V srčnem objemu se vsi trije poljubijo. Sinduhovnik opravi Gospodovo molitev, godba zavrta pobožen komad in vrsta gostov z jubilatoma in belimi deklicami se pomika proti cerkvi. Ob trjančenju zvona se procesija pomika med zelenimi mlaji v cerkev, kjer ogromna množica pobožnih vernikov iz domače in sosednih župnij pričakuje lepe obrede. V vznešenih besedah č. g. župnik Letonja na podlagi sv. pisma opisuje visoki pomen zlate poroke. Po pridigi zlatoporočenca poklekne k oltarju. Č. g. župnik Mažir bere pomembni nauk iz ritualija in zlatoporočenca slovesno ponovita obljube, katere sta si dala kot mladi ženin in nevesta pri svoji poroki leta 1872 v cerkvi Sv. Benedikta v Slov. gor. Zopet si po 50 letih podata roke v znamenje zakonske nerazločljive zveze, in duhovnik ovije novo štolo, katero je za to slovesnost naredila sorodnica Alojzija Špat, okoli rok, ter ponovi blagoslov, katerega je sv. cerkev že pred 50 leti nad njima izrekla. Nato jima sin celebrant natakne zlate prstane, v Ameriki nalašč za to slavnost izdelane. Zlato palico izroči očetu-jubilantu v zahvalo, da so skozi 50 let kot pastir zvesto vodili in varovali svojo famulijo; trojni zlati križ izroči materi-nevesti, ker so v vseh križih in težavah ostali zvesti Jezusu, ki je na sv. križu pokazal svojo ljubezen do človeštva; obema pa je g. celebrant izročil zlato krono na svileni pernici. Po poroki je č. g. Mažir opravil slovesno levitirano sv. mašo v zahvalo. Obed se je vršil na domu zlatoporočencev. Razun domačih sorodnikov in prijateljev so žlahta in gostje prihili tudi iz Maribora, Zagreba, Beograda, Radgone, Gradca, Sv. Lenarta. Gostov je bilo 130. Čestitke so došle zlatoporočencem iz Amerike, Podgorice v Črnigori ob Jadranskih obalah, kjer biva sedaj na počitnicah g. Miliyoje V. Gokich, mladi ameriški milijonar in osebni prijatelj župnika Mažirja, ter iz Neapolja v Italiji. Nebrojno število zdravic pa, ki so se zlatoporočencema zapele in izrekle, naj nebeški Oče, ki njima je naklonil to milost, izpolni, da bi zdrava in krepka dočakala diamantno poroko.

Šestdesetletnica našega pristaša. Od Sv. Miklavža nad Laškem nam poročajo: Dne 10. oktobra 1922 je obhajal 60 letnico na tihem med svojo družino predsednik Kmetijske zveze, večletni obč. svetovalec in posestnik v Ložizah št. 21, Martin Zveplan. Ker je ta mož stara, krščanska, slovenska korenina, mu iz hvaležnosti ključno župljani: Bog ga naj živi!

Društveno gibanje v Šmartnem na Paki. Gotovo si mislite dragi naši somišljeniki, da smo pri nas društveno že izumrli, a se v tem le motite in to mogoče še prav debelo. Da boste pa to verjeli, vam hočem na kratko poročati, da smo v resnici le zaspali malo in da se zopet prebujamo. Letos smo si naš društveni oder zopet izboljšali, kupili nove zavese, katere nam je prav izborna naslikal naš domači slikar. Na tem odru je mladeniški odsek izborazovalnega društva v nedeljo, dne 10. septembra pokazal, da še nekaj hočemo in moremo. Pevski zbor nam je zapel lepe domoljubne pesmi «Lepa naša domovina», «Slovenec, Srb, Hrvat». Narasčajnik telovadnega odseka je deklamiral «Bratom pod tujim jarmom», ter spremljal solospjev z vijolino, «Hej Slovani». Narasčaj s prosto vajo je dobro pokazal, da ima zmožnost in krepko voljo do krščanske omike. Častiti gospod kaplan nam je v kratkem govoru pojasnil pomen ljudske igre «Na dan sodbe», katero so igralci uprizorili v občo zadovoljnost ljudstva. Po igri je zapel moški zbor «Na planine». Članske in članiške proste vaje ter deklamacija «Naša ljubezen» so nam pokazale namen orlovskega dela, trajno ljubezen. Ljubezen do Boga, staršev in domovine. Zaključil je zopet pevski zbor z «Oj, z Bogom, ti planinski svet», «Oj jesenske duge noči» in posebno se poslušalcem v največje veselje in dopadenje «Venček narodnih pesmi». Imamo korajžo, bomo še delali. Mladina le naprej, v izobrazbi je moč, dobrosrčnost in življenje. Oklenite se mladinskih odsekov.

Vremenski preroki, ki so za mesec oktober napovedovali lepo solnčno vreme, so se močno vrezali. De-

ževje imamo že skoro celih 14 dni. Grozdje gnije, zemlja je tako napita vode, da ljudje ne morejo ne sejati in ne kopati krompirja. Reke in potoki so tekom osem dni že večkrat izstopili. Pesnica je močno poplavela polja in travnike, posebno v spodnjem toku.

Stanje delovnega trga v Mariboru. (Poročilo za čas od 17. sept. do 7. oktobra 1922). Prosta mesta so bila prijavljena: 383 moškim, 231 ženskam, skupaj 614. — Dela je iskalo: 385 moških, 249 žensk, skupaj 634. — Zaposliti je bilo mogoče: 163 moških, 119 žensk, skupaj 282. — Brezposlenih je ostalo: 466 moških, 270 žensk, skupaj 736. — Podpore (brezposelne) ni dobil nihče. — Promet od 1. jan. do 7. okt. 1922 izkazuje 11932 strank in sicer 5670 delodajalcev, 6260 delojemalcev ter 2817 uspešnih nakazil dela. — Delo dobijo: hlapci in dekline, majarji in viničarji, poljski delavci, rudarji, steklarji, kleparji, kovači, elektrotehniki, železolivarji, ključavničarji, mizarji, sodarji, kolarji, usnarji, čevljarji, krojači, zidarji, tesarji, igralec na glasovir, služkinje in kuharice v gostilno, kontoristke, vzgojiteljice, varuške itd. — Dela iščejo: hlapci, dekline in gospodinje, oskrbniki, logarji in lovci, majarji, viničarji, drvarji, rudarji, kovači, železostugarji, ključavničarji, mizarji, sodarji, sedlarji, kem. tehn. laboranti, skladiščniki, brivci, čevljarji, krojači in šivilje, frizerke, peki, mlinarji, mesarji, natakarji in natakarice, sobarice, kuharice, služkinje itd. — Splošen pregled: Delovne prilike so se zadnji čas nekoliko izboljšale. Večino brezposelnih izkazujejo le stroke, kjer je brezposelnost trajnega značaja (mesarji, peki, ključavničarji, sluge, pisarniške moči, tovarniški delavci). Vsi brezposelni so v zelo slabem položaju, ker ne dobijo nikjer kakšne podpore, dasi jim pristojna.

Nasilje kapetana graničarjev. Dne 23. sept. je v Cirknici pri St. Ilju, kapetan graničarjev divjaški napadel državnega cestnega nadzornika g. Rektoreka. — Očividec nam o tem dogodku pravi: Dne 23. septembra je g. Rektorek službeno obhodil državno cesto Maribor—St. Ilj. Popoldne ob 2. uri je po dolgem potovanju došel v gostilno Haring, da bi obedoval. Stopil je v kuhinjo in vprašal za obed. Tam je govoril z ruskim graničarjem. Oba sta šla v gostilno in se razgovarjala. V sobi je bila večja družba graničarjev. Videlo se je, da so pijani. V sredi med njimi se je nahajal kapetan, ki je komandir granične čete v St. Ilju. Ta le se gugajoč približa g. Rektoreku in zavpije nad njim: «Što si «Geheimpolicist»? Što hočeš ovde? Idi brzo van!» Dasi-ravno mu je gospod Rektorek dostojno pojasnil, da je kot državni cestni nadzornik na službenem potovanju, vendar je kapitan upil in grozil. Gospod Rektorek se je hotel izogniti prepiru ter hotel oditi. A v tem trenutku je pijani kapetan že začel udrihati po Rektoreku. Udarci so bili tako slini, da se je cestni nadzornik do mala zgrudil. A divjak ga je obdeloval še dalje. Gospod Rektorek se je vendar toliko pobral, da je zapustil sobo in šel na cesto h kolesu, da bi se odpeljal. Graničarji pa so ga mahoma na povelje komandirjevo obkolili. Komandir nahruli Rektoreka: «Ali sem te udaril? Koga imaš za pričo?» Nadzornik odgovori: «Vsi vojaki in še drugi». Vojaki so nato tajili. A kapetan stopi pred g. Rektoreka in mu zagrozi: «Ali hočeš še eno?» To se je zgodilo v veži pred zaprtimi vratmi. Vojaki so grozili z bajoneti. V tem trenutku pride drugi gost, ki je otel Rektoreka nadaljnega pretepanja. Taka je varnost v krajih, kjer so nastavljeni graničarji. Daleč smo prišli: Celo državnega nastavljenca batinjijo ti ljudje!

Dve nesreči pri straženju vinogradov v Tinju na Pohorju. Desno roko si je zlomil naš vrli župan gosp. Janez Ferk, ko je hodil zvečer po vinogradu in stražil in padel v neko drago Roka bo, kakor upamo, kmalu dobra. — Hujše se je zgodilo v Sodrežu 6. oktobra ponoči. Fantje so šli po vinogradih z dvema puškama. — Eno so izstrelili — a ene ne. Ko so potem pri sosedu pred kletjo sedeli in se šalili, vzame eden puško — in misleč, da je izstreljena — sproži proti Simonu Marguč. Pa vzel je pomotoma neizstreljeno in siromak se je zvrnil in bil v petih minutah mrtev.

Pri Sv. Uršuli v drameljski župniji bo dne 21. t. m. služba božja zjutraj ob 7. uri in 10. uri s sveto mašo in pridigo. Drugi dan v nedeljo dvojno sv. opravilo ob 7. in 10. uri. Pridite na prijazno višino sredi vinskih gor.

Novice od Sv. Jošta na Kozjaku. Tudi glede nabave novih zvonov nečemo biti zadnji. Naročili smo v Mariboru dva bronasta zvona v skupni teži 650 kg in tudi že dve tretjini skupne vrednosti zvonarni vposlali. Prihodnje leto upamo imeti birmo in se bosta zvonova takrat slovesno blagoslovila. Dal Bog nam doživeti ta srečni dan. Dne 28. septembra se je na Visokem nek neznan človek obesil. Vse listine je sežgal, na listku pa napisal, da je 74 let star, po poklicu urar in da ga je gnalo v smrt pomanjkanje. Eden izmed mnogih slučajev, ki kričijo po ozdravitvi sedanjih socialnih razmer. Kar pa je še žalostnejše, je dejstvo, da je neznan človek, kakor je prej sam pravil — bral vse nemške brezverske filozofe (mislece), po kateri nauku je, ko je prišel v stisko, se dosledno tudi ravnal. Tako daleč pripelje brezverstvo in branje brezverskih knjig in časopisov. Mi pa hočemo živeti, zato svoje vere nimamo na prodaj, ampak jo hočemo le poglobiti po branju katoliških knjig in časnikov.

Kdor bi rad videl in slišal tri nove zvonove, ta naj pride dne 22. oktobra v St. Ilj pod Turjak. Pravijo, da bodo trdi kakor jeklo in trpežni kakor jeklo in vlti so bili v Jesenicah, kjer vlivajo le jeklene zvonove.

Strelna ubila dva dečka. V prejšnjem tednu v petek je urezala strelna med deco, ki se je vračala iz šole proti domu na Primskovem pri Kranju. Strelna je ubila pri prici dva fantka, dva pa sta bila od udarca omamljena. Oba ubita sta hitela proti domu pod skupnim dežni-

kom. Vsi štirje so obležali na tleh, vendar dva so na pomoč prihitali ljudje kmalu vzdramili k življenju, da sta že izven nevarnosti.

Zopet težka železniška nesreča. Dne 8. oktobra v dopoldanskih urah se je dogodila med postajama Kapa—Batrina in Petrovo Selo na progi Zagreb—Beograd težka železniška nesreča in le srečnemu slučaju je pripisati, da je bil omenjeni vlak tovorni, in ne osebni. Ko je vlak zavozil na progo, so se tračnice najbrž radi trhljih pragov utrgale in 10 vagonov je treščilo v globino. Človeških žrtev ni bilo, materijalna škoda je velika. Na lice mesta je odšla takoj posebna komisija, da ugotovi vzroke in povzročeno škodo.

Krčmar ubil muzikanta. V krčmi Miladina Petroviča v Velikem Bečkereku se je dogodil uboj. Muzikant Mojič je popival v krčmi, ne da bi bil plačal in se hotel izmuzniti proti domu. Krčmar je zahteval od muzikanta poravnava cehe, a Mojič se je izgovarjal, češ, da še ni prešel svojega denarja in da bo plačal jutri. Krčmar ni pristal na ta izgovor, pograbil na dvorišču za gnojne vile in z njimi tako česnil muzikanta po glavi, da ga je pri prici ubil.

Samomor radi bede in pomanjkanja. Umirovljeni železničar Ignacij Minar je položil v soboto prejšnjega tedna na progi Zagorje—Sava svojo glavo na tir južne železnice. Brzovlak mu je odrezal glavo in roke. Vzrok samomora je bila grozna beda, v kateri je živel umirovljenec.

Dva izdajalca so obesili te dni v Leskovcu v Srbiji in sicer: Ivan Kara-Jankoviča in Spiro Zajdeviča iz Štipa, ki sta za časa bolgarske zasedbe Srbije med svetovno vojno vstopila med bolgarske vstaše, izdala veliko Srbov Bolgarom, katere so potem ti pobili.

Grozna smrt 47 rudarjev pod zemljo. Dne 27. avgusta t. l. je bilo pri eksploziji v zlatem rudniku v Jacksonu v Kaliforniji (Severna Amerika) živih zasutih 47 rudarjev. Reševalna dela so trajala do 18. septembra. Tega dne so prišli do njih ter našli vse mrtve. Iz zaznamka, ki so ga našli pri nekem rudarju, je razvidno, da so vsi umrli par po izbruhu požara. Našli so jih v tesnem zakotju 4350 čevljev pod površino. Prvi je prišel do njih Byron O. Packard, načelnik zveznega rudarskega urada za ta okraj. Zaznamek, ki so ga našli pri rudarju, se je glasil: «Ob treh zjutraj. Plin zelo slab.» Zatem je bilo napisano: «Ob štirih.» Ostank je bila nečitljiva čečkarija. Trupla so že tako nagnita, da jih najbrže ne bo mogoče več spoznati.

Vlom in tatvina v cerkvi. Na Taborskem blizu Pregrade v Zagorju na Hrvaškem je neki Alojzij Miošek, ki je pobegnil iz varaždinskih zaporov v noči od 1. na 2. t. m. vlomil v cerkev na Taborskem in ukradel 1 kelih in monštranco v vrednosti od 50.000 K. Zlikovec je pobegnil neznan kam.

Brat ubil brata. Branko Rustavina iz Drežnika v Liki je ubil v prepiru dne 29. m. m. svojega devetletnega brata Štefana in ga vrgel nato v 20 metrov globok prepad.

Zalostna smrt podporučnika. V Ibraimovcu v Makedoniji se je zgodila sledeča nesrečna smrt: Poveljnik orožniške patrolje podporučnik Aleksander Vučetič je zvedel od nekega kmeta iz sela Ibraimovo, da so nedaleč od vasi skriti razbojniški komiti. Vučetič je vzel s seboj žandarstvo patroljo in kmeta ter se napotil proti kraju, kjer bi se naj skrivali komiti. Kraj, ki je bil označen kot skrivališče razbojniške bande, je obraščen z grmovjem in obsega 3—4 km. Ko so dospeli v bližino skrivališča, se je napotil podporučnik sam s kmetom proti nevarnemu kraju, ostali žandarji pa so jima sledili eden za drugim, ker niso mogli vsi prodirati proti skrivališču v bojni črti radi nedostopnosti kraja. Ko je dospel Vučetič nekako do sredine grmičevja, zapazi komite, ki so, zapazivši ga, začeli bežati. Podporučnik jo je udrl za razbojniki na čelu svojih orožnikov. Ko je prišel do komitov, ki so bili samo predstraža glavnega razbojniškega oddelka, v strelno oddaljenost, je pustil streljati na tolovaje iz strojne puške. Streljali so samo iz strojnice, ker ostali orožniki so sedeli poveljniku eden za drugim in niso mogli nastopiti z orožjem. Glavni komitski oddelek, ki je v grmovju mirno spal, je bil vsled strelav iz strojnice iznenaden. Pa tudi komiti so se postavili v bran s strelji, razvila se je borba od nekaj minut, a nato so pobegnili tolovaji, pustivši enega mrtvega nazaj. Žandarji so začeli pogon za begunci, a ti so se kmalu zopet poskrili, otvorili iz skrivališča ogenj na orožnike in kot prva žrtev je ostal na licu mesta mrtev podporučnik Aleksander Vučetič. Razven podporučnika so razbojniki ranili še dva orožnika in nato pobegnili in vso zasledovanje za njimi je bilo doslej brezuspešno.

Za dekliske odre: Opozarjamo Marijine družbe, Dekliške zveze in Orliške odseke, da si takoj naročite novo igro «Zmaga najsv. Zakramenta», ker bo izšla le v omejenem številu izvodov. Cena bo malenkostna. Naročila sprejema tiskarna «Panonija» v Gor. Radgoni.

Gospodarstvo.

Vinarsko-sadjarska šola v Mariboru. Zadnji čas se je naš list moral večkrat pečati s to šolo, ki naslednjega mesca obhaja petdesetletnico svojega obstoja in delovanja. Ob petdesetletnici je namreč tej šoli pretiila nevarnost, da bi sicer še videla Abrahama, potem pa kmalu zatisnila oči. V njenih prostorih se namerava začetkom novembra naseliti srednja kmetijska šola. Ker je pretiila nevarnost, da bi srednja šola izpodrinila dosedanjo nižjo kmetijsko šolo, je poslanec dr. Hobnjec takoj stopil na branik za dosedanjo sadjarsko-vinarsko šolo. V interpelaciji, katero je poslal ministru za poljedelstvo, je odločno zahteval, da sedanja šola

la, ki je dostopna kmetiskim mladeničem z ljudskošolsko predizobrazbo ter vzgaja mladeniče s podukom in delom za razumne in napredno delujoče poljedelce, na noben način ne sme prenehati. Za srednjo kmetijsko šolo, ako je njena ustanovitev potrebna in primerna, naj država pozida novo poslopje ter ji oskrbi vsa sredstva. Na svojo interpelacijo je poslanec dr. Hohnjec dobil odgovor, v katerem poljedelski minister ugotavlja in zatrjuje: 1. da je srednja kmetijska šola v Mariboru samostalna ustanova, katera bo postajala poleg dosežane sadjarsko-vinarske šole, ki se v nobenem slučaju ne bo ukinita; 2. za zidanje posebne zgradbe za srednjo kmetijsko šolo v Mariboru so podvzeti vsi potrebni koraki, to je, ukazano je upravi, da stori vse potrebno, za izdelavo načrtov in proračuna; 3. za prvi dve leti bo samo za učilnice služila sedanja zgradba sadjarsko-vinarske šole, ne da bi se motilo delo v tej šoli, a v tem času se bo pripravilo vse, kar je potrebno, da bo v tem roku nova zgradba gotova. — Vinarsko-sadjarska šola v Mariboru bo torej ostala. Slovensko kmetijsko ljudstvo na Stajerskem to jemlje na znanje, z zagotovilom, da bi sadjarsko-vinarsko šolo s sedanjim ustrojem nižje strokovne šole tudi v bodoče odločno branilo. Čim več nižjih kmetijskih strokovnih šol, tem bolje za napredek kmetijstva.

Regulacija Drave. Poslanec Zebot je dobil te dni na svojo interpelacijo radi regulacije Drave po predstvi narodne skupščine od ministrstva poljoprivrede i voda naslednji ugoden odgovor: 1. Odredil sem preko generalne direkcije voda generalni direkciji v Ljubljani, da na licu mesta ugotovi ob prisotstvu vseh prizadetih najopasnejša mesta, katera treba še to jesen zavarovati pred rušenjem ter da se mi predloži poročilo o nujno potrebnih delih na odobrenje. 2. V drž. proračun za leto 1923-24 so predvidene za regulacijo Drave naslednje svote: a) za redno vzdrževanje regulacijskih del ob Dravi od Maribora do Medjimurja (od km 9-72) svota 569.000 dinarjev (2 milijona kron) in b) za izvanredna obrambna dela ob Dravi je predvidena svota 1.243.000 dinarjev (4 milijone kron). 3. Kakor hitro dobim od generalne direkcije voda poročilo o najbolj nujnih potrebah izvrševanja obrambnih del ob Dravi, bom storil potrebne korake, da se ta dela takoj izvršijo. Ivan Pucelj. — Neprestanemu dreganju naših poslancev se je torej vendar enkrat posrečilo, dobiti ugoden odgovor. Radovedni smo, ali bo ministrstvo res tudi držalo besedo, ki jo je dalo poslancu Zebotu. Prosimo naše župane in posestnike v prizadetih občinah, da poročajo našim poslancem, ali je Pucelj že začel z regulacijskimi predpripravami.

Kaj to pomeni? Iz vseh okrajev dobivamo poročila, da silno iztirjujejo davčne oblasti dohodnino. Niti tam, kjer je toča pobila pridelke, nima davčni vijak usmiljenja. Mal posestnik, ki bi moral za leto 1921 plačati nad 2000 K dohodnino, a mu je toča vse pridelke uničila, vprašuje: Ali tudi v Srbiji imajo dohodninski davek? Na to odgovarjamo: V neprečanskih krajih, to je v Srbiji ne poznajo dohodnino. — Blagoslov centralizma, za katerega so glasovali samostojni.

Zganjekuha je pri nas silno draga. Samo davkarja že dobi od litra žganja 40-60 K na vseh mogočih datjavah. A ta visoki davek velja samo za slovenske in hrvatske kraje. Kakor se piše, v Srbiji sploh ne plačujejo od žganja nobenega davka. Pa pravijo, da so «samostojneži» že na stotine dobrot prinesli slovenskemu kmetu.

Se ena pritožba radi žganjekuhe. Finančno ministrstvo je baje izdalo povelje, da morajo finančarji vse «kape», katere so dali posestniki napraviti za kuho žganja na neobičajne kotle («alfa» itd.), razbiti. Te dni hodijo na primer finančarji po lenartskem okraju in uničujejo take žganjarske priprave, dasiravno so bile priglase. To je proti zakonu. Nikjer namreč ni v zakonu zapisano, da bi se žganje smelo kuhati samo v bakrenem kotlu. V Srbiji imajo celo lončeno posodo za «pečenje» žganja. Prizadeti posestniki, ki so jim finančarji uničili domačo žganjarsko pripravo, naj to s podatki vred naznanijo našim poslancem. Na vseh koncih in krajih dela beograjska vlada razliko med prebivalci Slovenije in stare Srbije. Res, sami uspehi samostojnih, ki so v vladi!

Vlada, preskrbi nam sol! Občine Prvenci, Gajovci, Formin in Muretinci so po poslancu Zebotu poslale vladi naslednjo vlogo: 1. Na kmetih trpimo veliko pomanjkanje soli, posebno zdrave kuhinjske soli ni dobiti. Fina drobna rudninska sol je popolnoma izginila, a dobivamo le malo debele, s smetmi pomešane morske soli. 2. Vzrok temu je, ker je sol djana pod monopol, in ker dotični trgovci ne preskrbijo take in toliko soli, kakor bi ljudstvo želelo. 3. Opozorjamo na dejstvo, da se na deželi ravno v jeseni in začetkom zime rabi večje množine fine soli za prezimovanje različnih živil, kakor zelja, repe, zabele, mesa itd. Vsled tega zahtevamo, da ako monopolna uprava ni v stanju oziroma se ji ne ljubi preskrbeti zdrave rudninske soli v zadostni množini, se naj monopol na sol ukine. Dovolj se naj zopet prosto uvažanje soli iz Nemčije in Avstrije. Domačim trgovcem in zadrugam se pri nabavi soli naj ne dela zaprek.

Kuhinjske soli se vedno silno primanjkuje. Pride doba, ko bodo začeli ljudje spravljati zelje za zimo in spomlad v kadi, a soli ne bo dovolj. Zakaj ni soli? Pod sedanjo vlado, v kateri sedi samostojnež Pucelj, so v Beogradu proglasili nad sol monopol. To se pravi, samo vlada in od vlade določeni trgovci smejo uvažati sol. Prej so smeli vsi trgovci ali zadruga uvažati fino kuhinjsko sol iz Avstrije ali Nemčije. Bilo je soli po nizki ceni dovolj na razpolago. A danes nam vlada tiši smetljivo morsko sol, katere nismo vajeni. In to smetje stane 15 do 20 K 1 kg. Tako skrbi Pucelj za nas.

Slišimo, da sta poslanca Roškar in Žebot poslala vladi ostro interpelacijo v tej zadevi. Mi pa pravimo, ne samo interpelacijo, ampak, ko pridete poslanci zopet v Beograd, pošteno zaropočite.

O razvoju grozdja nam pošilja državni kemični zavod v Mariboru sledečo statistiko: En grozd iz Kalvarije pri Mariboru (mala graševina na Portalis 902) je imel jagod: 1. avgusta lani 111, letos 158, 1. septembra lani 114, letos 132, 15. septembra lani 113, letos 113, 1. oktobra letos 87; teža grozdja v gramih 1. avg. lani 44, letos 69, 1. septembra lani 85, letos 74, 15. septembra lani 112, letos 90, 1. oktobra letos 77; teža posamezne jagode v gramih: 1. avgusta lani 0,36, letos 0,44, 1. septembra lani 0,70, letos 0,56, 15. septembra lani 0,93, letos 0,80, 1. oktobra 0,82; množina kislin v odstotkih: 1. avgusta lani 3,27, letos 4,9, 1. septembra lani 1,68, letos 1,17, 15. septembra lani 0,90, letos 0,95, 1. oktobra letos 0,86; v kubičnih centimetrih gramov kislin: 1. avgusta lani 4,29, letos 4,0, 1. septembra lani 1,90, letos 1,98, 15. septembra lani 1,15, letos 1,56, 1. oktobra letos 1,05.

Zagreško tržno poročilo od 9. oktobra. Z vojvodinskih postaj se je ponujala pšenica začetkom minulega tedna po 1400-1500 K, nazadnje še celo po 1300 kron. Rž se je gibala v cenah med 1300-1400 K, ječmen za pivovarne 1500-1600 K, koruza 1350-1400 K, oves 1180-1220 K, nova koruza 1000 K, stara 1250 K, moka 2400-2550 K po kakovosti.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na sejm dne 10. t. m. se je priglasilo: 57 volov, 117 krav in 1 tele. Skupaj 175 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 32 do 35 K, poldebili voli 28 do 31 K, plemenski voli 28 do 30 K, klavne krave debele 26 do 30 K, plemenske krave 20 do 24 K, krave za klobasarje 16 do 18 K, molzne krave 20 do 25 K, breje krave 20 do 23 K, mlada živina 24 do 32 K. Sejm je bil radi deževja zelo slabo obiskan.

Mesne cene v Mariboru: Volovsko meso I. vrste 64 K, II. vrste 60 K, meso od bikov, krav in telic 48 do 56 K, telečeje meso I. vrste 72 K, II. vrste 64 K, svinjsko meso sveže 90 K.

Mesto dobička — izguba! (Dopis iz Gornje Radgone.) V neposredni bližini našega trga se nahaja že dokaj časa deželna drevnina, ki vzgaja iz semena sadike gozdnega drevja: smrek, borov, mecesnov in drugega lesa za boljše pohištvo. Iz nasadov te drevsnice si morajo oskrbeti večji gozdni posestniki sadike za umno pogozdovanje svojih posekanih, oziroma izsekanih gozdov. Bila je za časa Avstrije zelo dobro oskrbovana in donala obilo koristi. V vseh večjih gozdnih nasadih na Stajerskem in še dalje rastejo drevesa, ki so bila poslana v te gozdove kot zdrave in krepke sadike iz tukajšnje drevsnice. Ko so bili med vojsko v Karpatih in v Galiciji uničeni velikanski gozdovi, so jih oblasti takoj dale zopet nasaditi z mladimi drevci; nekaj milijonov od teh sadik je bilo poslanih od tu. Tako velik je bil uspeh umnega oskrbovanja te ustanove. Sedaj je drevnina skoraj popolnoma zanemarena in mora propasti pri takem gospodarjenju. Letos so namreč še posejali seme in so nove sadike vzklile, potem pa vse pustili pri miru vso poletje in jesen. Gre dice niso bile niti enkrat oplete in očiščene plevela, in niti ni bilo opravljeno kako drugo še tako nujno vrtnarsko delo. Vrt je ves zaraščen s travo in plevelom ter zgleda kakor izgledajo v jeseni prejšnjo zimo izsekane travnate gozdne goličave. Med orumenelo travo so stisnjena redka močnejša drevesca iz lanske in prejšnjih setvin, zelo veliko — utegne biti do polovice — sadik je slabo rastlih, da se težko najdejo med travo; kar ni krnjavega, je od plevela zadušeno, kar je dobesedno doletelo vso letošnjo nasetvino. Najmanj pol milijona, če ne skoro cel, sadik je vsled trave izumrlo in to je ogromna škoda. Kdo je temu kriv? Čemu se tako dela? Veliko krivdo ima tisti uradnik pri okrajnem glavarstvu v Ljutomeru, ki je odgovoren v teh zadevah. Je že bila posebna sreča za drevsnico, če jo je prišel mimogrede pogledat. Ne bilo bi vse tako zanemareno in propadlo, če bi ta mož ne bil tako malomaren, ali kaj, da ni naročil nobene obdelave in oskrbe. Njegova dolžnost je, oskrbeti si pri vladi potrebna sredstva, naj že dajo radi ali neradi, za dobro utemeljene zahteve mora najti odprta ušesa. Vlada nima vzroka se bati stroškov, prodane sadike gotovo lahko povrnejo stroške. Lepa priložnost bi tudi bila, da bi obiskal drevsnico kak višji predstavitelj države, n. pr. tukaj se mučeči kr. namestnik; bi vsaj videli, kako se zanimajo za vsako količkarj važno ustanovo v državi. Vsaj srbske kmetovalce, ki so se ustavili par trenutkov v tukajšnjem trgu, bi lahko povabili, naj gredo in se na lastne oči prepričajo, da trava in divji plevel enako oškoduje in duši mlado drevje, naj že raste v gozdu, ali zapuščeno v drevsnici. Bi se pač lahko naučil tukaj, kako ne smejo delati, če nočejo, da bo v njih žepih ostal mesto dobička «izgubiček».

Sadna razstava v Celju od 21.-24. oktobra t. l. Še enkrat opozorjamo vse sadjarske kroge na to prireditve, ki obeta lep uspeh za razvoj sadjarstva samega in tudi za trgovino s sadjem. Za priglase je še čas do 16. t. m. Priglaseño blago mora biti v Celju najkasneje do 18. t. m. zvečer.

Hmelj. V. brzojavno poročilo: Nürnberg, 3. 10. 1922. Mirno, prodanih 350 bal, prima za 500 M ceneje. VI. brzojavno tržno poročilo: Nürnberg, 5. 10. 1922. Prodanih 600 bal, po lepo zelenem se bolj povprašuje in je za 1000 M dražji; rumenkasti nespremenjen. VII. in VIII. brzojavno tržno poročilo: Nürnberg, 6. 10. 1922. Prodanih 450 bal, cene postajajo čvrstejše. Nürnberg, 7. 10. 1922. Prodanih 500 bal, živahno, posebno povpraševanje po zelenem hmelju, 500-1000 M višje.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 244-248 naših kron. Francoski frank stane 18,82 naših kron. Za 100

avstrijskih kron je plačati 0,32-0,35, za 100 čehoslovaških kron 872, za 100 nemških mark 7,60 in za 100 laških lir 1052-1068 jugoslovanskih kron. V Curihu znaša vrednost naše krone 2,02 centima (1 centim je 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost naše krone poskočila za 20 točk.

Dopisi.

Guštanj. Kakor znano, je naša prej nemška Posojilnica prešla v slovenske roke. Zadnje dni se je pri zadrugi mudil revizor iz Maribora, ki je uredil račune in ugotovil, da Posojilnica stoji dobro in je vestno urejevana. Novi odbor sestoji iz zanesljivih, poštenih mož vseh stanov in poklicev, ki nam dajejo najboljšo garancijo za pošteno in dobro vodstvo. Kmetje in delavci, oklenite se vašega zavoda s polnim zaupanjem in se v stiski vedno obračajte do posojilnice in nalagajte pri njej odvišen denar in prihranke. Denar je pri posojilnici varno naložen, se dobro obrestuje in vam je v potrebi vedno na razpolago.

Št. Ilj v Slov. gor. (Satanska zlobnost Mermolja.) V Št. Ilju vlada te dni veliko razburjenje. Kar čez noč so nam predstavili naši dve dobri učiteljici, kateri ste tukaj delovali v občno zadovoljnost ljudstva. Dajali ste s svojim lepim krščanskim obnašanjem lep vzgled celi fari. Tudi v najhujših narodnih borbah ste stali na naši slovenski strani. Mermolji ste pa bili zavoljo svoje krščanske zavednosti trn v peti. Brez vsake preiskave ste morale oditi. V svoji satanski zlobnosti ju je Mermolja denunciral v Beogradu, češ, da ste nemškutarici. In s tem, da ju je denunciral, se še javno baha po gostilnah. Če denuncijant izgubi čut sramozljivosti, potem se vse neha. Največji nemškutar v Št. Ilju je Mermolja, ker so njegovi pristaši sami nemškutarji. Pri nas nobeden pošten človek Mermolja ne pogleda. — Ogorčenje proti njemu pa je tukaj priklopelo do vrhunca.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Mermolja v zadnjem «Kmetijskem listu» laže, da se kar kadi. Laž je, da bi bila Mermolja in Dobnik mogla sploh kaj govoriti. Nihče jih ni maral poslušati. V gostilni pa potem ni bilo nikakih kmetov. Ali je Hasl kak kmet? Ali smatra Mermolja mogoče mlade, grizljave Černke za kmete? Te in «večnotreznega» Kurnika pa Mermolji privoščimo. Da, da, to so samostojni kmetje! Sijajno uspeli Mermolja s tvojimi «kmeti!» Kar pa lažete o g. Gunglu, pa ima — kratek rep. Gungl vam je bral levite, zato vam tako leži v želodcu. On je bil pri Samostojni, a je še pravčasno spoznal, da so pri tej stranki sami izvržki in propalce. Vsak pošten človek, bodisi kmet ali viničar, pljune, ko sliši izraz «Samostojna» ali «samostojnež». Vaše sanje, vi Mermolja, da boste še kedaj prišli na vrh in nas vodili za nos, so splavale po Pesnici mimo Šikerja proti Št. Rupertu. Pri prihodnjih volitvah vam bomo šmarječani zapeli tisto znano: «Volilci se oglašajo po sto in sto, Mermolja poslanec več ne bo!»

Hoče. Na gostiji Trstenjak-Bregant v Šmiklavžu so darovali svatje 271 kron za Kmetško zvezo in 271 kron za slikanje novega odra. — Ana in Franc Klinar, posestnika v Radizelu, sta poklonila hočkemu Orlu 40 K, hočki Dekliški zvezi 40 K in za nabavo nove dekliške Marijine zastave 50 K. Profesor Bogovič iz Maribora za slikanje novega odra 80 K. Vsem blagim dobrotnikom povrni Bog tisočero.

Store pri Celju. List «Delavec» je v svoji številki z dne 23. septembra t. l. priobčil dopis iz Štor, v katerem opisuje stavko nekaterih tukajšnjih tovarniških delavcev. Vrh tega nesramno napada delavce, pristaše JSZ, zlasti pa podpisanega, češ, da pomagamo ravnatelju izkoriščati delavce. — Da so štorski socijal patrijotje izvanredni modrijani in da si upajo pomagati za lažjo, smo že nekoč slišali, toda, da bodo v tej svoji modrosti vedeli delavci in javnost, potrjujem še enkrat, s sledečim: Nekateri socijaldemokratski elementi so zvalili 56 delavcev v stavko, torej samo dve oddelka. Na vprašanje, kaj je z ostalimi delavci, so dejali: «Za te pa je bolje, da delajo naprej!» Tudi zastopnik iz Ljubljane je tako pritrtil. Kaj reče k temu delavec, kateri je že doživel kakšno stavko? Da na ta način organizirana stavka mora doživeti poraz, mora vedeti Čarnes že zadnji delavec. Ker sedaj uvidevajo svojo zmoto, in imajo nje posledice pred očmi, so v svojem glasilu «Delavec» krivdo zvalili na JSZ, češ, mi bi že zmagali, če bi ne bilo teh klerikalcev. Delavci, ki obratujejo naprej, so po večini socijalni demokratje. Ker se v imenovanem dopisu napada JSZ podpisanega, češ, da pomagamo ravnatelju izkoriščati delavce, se na tem mestu stavijo dopisniku «Delavca» sledeča vprašanja: Kje ir kako izkoriščamo delavce? Gotovo s tem, ker ne trobimo v rog komisarja Etbina Kristana. Dalje: Na čegavo voljo sem jaz zapustil Trbovlje? Nisem li to storil na lastno voljo? Imam za to kot dokaz izpričevala, ki so vsaki dan in vsakemu na razpolago, da si iste ogleda. Če pa še to ne zadostuje, naj izpriča ravnateljstvo rudnika Trbovlje. Dopisnik v «Delavcu» naj mi v odgovoru tudi dokaže, kedaj in kje sem jaz govoril zoper delavske koristil če pa sem kedaj povdarjal previdnost, pa mora vsak moder delavec to upoštevati. — Na vse to mi naj omenjeni dopisnik odgovori, sicer nosi na čelu pečat obrekovalca. — Černe.

Zima trka na vrata Treba bo se preskrbeti s toplu obleko in perilom. Vsled zboljšanja naše valute in ugodnega nakupa se prodaja v trgovini Franc Senčar, Mala Nedelja razno sukno za moške in ženske obleke, močna hlačešina, lepi parhenti, zimске nogavice, robci, ter raznovrstno blago po zelo zmernih cenah. Isto tam se kupujejo jajca, lepe suhe gobe in vsi poljski pridelki vedno po najvišji dnevni ceni. Enkratno poskus zadostuje in vsak postane stalen odjemalec te solidne trgovine, katero vsem toplu priporočamo.

Pozor gospodinje in gostilničarji!

Došla je najboljša

Chiozza-čebula

ostane zajamčeno nepokvarjena do aprila prihodnjega leta. Dokler je še kaj zaloge se prodaja na drobno po K 16.—, v večjih množinah po K 15.—

HMEĽAK & CIE., Maribor, Slomškov trg 6.

Uporabite to priliko v svrhu poceni nakupa.

Zahvala.

V nedeljo, dne 1. oktobra t.l. je v svojem 16. letu mirno v Gospodu zaspal naš nad vse ljubljeni sin, bratec, nečak in bratranec

Francelj Srebre.

V torek, dne 3. t. m. smo ga spremili k zadnjemu počitku na pokopališče sv. Janeza Krstnika v Čadramu. Najprej se zahvaljujemo č. g. kaplanu Iv. Rančigaju za pretresljivi govor ob odprtem grobu, č. g. župniku, nadalje g. Petelinšku, ki je vzel na domu mesto nega sl. vo. Nadalje predsednici Orlic g. Oberski, Orlom in Orlicam ter vsem udeležencem pogreba. Nam je bila to mila tolažba ob taki izgubi. Bog povrni!

Čadram, dne 3. oktobra 1922. 867

Žalujoča rodbina Srebre—Sevšek.

Zahvala

853

Ob priliki smrti naše nepozabne, iskreno ljubljene hčerke, sestre tete in svakinje

Julke Šlaus, pd. Koglerjeve

veleposestniške hčere,

se tem potom najsrčneje zahvaljujemo vsem, ki so jo prišli obiskat in tolažiti v njeni bolezni ter sočutje ob smrti. Zahvalimo se vsem darovalcem prekrasnih vencev in šopkov, dekletom za prelepe žalostinke. Iskreno se zahvalimo č. g. duhovnikom za njih požrtvovalnost, posebno č. g. župniku za njih prekrasni govor ob odprtem grobu. Končno prisrčna hvala vsem, ki so v takem številu spremili našo drago nepozabno na njeni zadnji poti.

Sv. Lovrenc na Poh., 3. oktobra 1922.

Žalujoča rodbina Kogler—Igo.

Priporočam veliko izbiro raznovrstnega MANUFAKTURNEGA BLAGA ZA JESEN IN ZIMO po najnižjih cenah.

Prepriča naj se vsakdo pred nakupom drugod, da bode spoznal skrajno nizke cene pri meni.

Janko Cimerman v Ljutomeru,
trgovina meš. blaga

TOCNA IN SOLIDNA POSTREZBA.

Nakupovalca lesa

proti jako dobremu plačilu išče ena mariborska žaga. Naslov se izve pri upravnistvu. 1-2 851

Kupim gostilno; žago, malo vilo ali kakšno posestvo. Ponudbe z natančnim popisom in ceno na Gornik v Libeličab, Koroško, 1-3 862

Kupujem in prosim obvezne ponudbe za vagone: hrastove, javorjeve, jasenove, in črešnjevje hlode. Kurivna drva, suhe bukovce cepanice, kostanjev taninski les, jamski les. Prodajam pristen domači jabolčnik; zlahtnih jabolč, naravno mineralno kiselico »Kraljev vrelec«
FRANC KUPNIK, Kostrivnica, pošta Podplat. 857

200 kron na dan

lahko vsak zasluži doma v svojem kraju. Kdor hoče ta zaslužek, naj pošlje v pismu svoj natančni naslov ter znatno za odgovor.
JOSIP BATIČ, Litija 31. 10-1 869

Trgovina z lesom

se prodaja na lepem prometaem mestu ob Savi na H. vaškem. Obstoja iz lesa prajenega s ladjača: 2100 m³ z 310 m³ rosnoega lesa, hiše, pisarna, dve šup. na s: hi les, hlev, velik vit; vse v dobrem stanju. Proda se radi preselitve. Vprašati ustneno ali pismeno: **K. F. Pfeifer, Dabrovčak,** s. p., Bregi posavski, Hraško. 2-8 812

Malo posestvo 4 in pol oralov se tako prodaja. Gačnik 49. Jarešina. 872

Na prodaj je nova visoka parтерна hiša ob okrajni cesti, z hlevom, svinjaki, veliko prešo, sadoosnikom, vrtom in njivo. Cena po dogovoru. Kupci naj se oglasijo pri **ANTONU SREBRE,** Sv. Lovrenc, občina Sv. Pavel pri Preboldu. 2-1 866

Posestvo, ki meri 9 do 10 oralov njiv, travnika, gozda in vinogradija se prodaja v Bovšah 10, pošta Vojnik. 1-2 863

Hlapec in dekla za vsako delo se vzameta v službo. Ivanka Jaušnik, Spodnja Sv. Kungota. 852

Šafar izobražen v vinogradstvu in poljedelstvu se sprejme pri Ed. Suppanz, Pristava. 1-2 865

Vinski sodi novi in stari se kupijo po ugodnih cenah pri Fr. Kepeču, Ljubljana, Trnovo. 1-4 864

Starejši trezni mlinar (pomočnik) s dolgimi spričevali se sprejme na račun ter mlinarski učenc v učenje. **ALOJS KUKOVEC,** umetni mlilo, Ptuj. 868

100 praznih sodov na prodaj. Vprašati pri »Balkan« špedicija Maribor. 1-2 877

Posestvo se prodaja meri 8 oralov. Vpraša se pri Francu in Mariji Marko v Kamnici 66 pri Mariboru. 860

Sprejme se takoj spreten kolarski pomočnik pri g. Alojziju Stanjko, kolarski mojster v Ključarovicah št. 18, p. Sv. Tomaž pri Ormožu. Plača se po dogovoru. 861

Posestvo večje ali manjše iščem v najem. Ponudbe pod »Posestvo 846« na upravnistvo lista. 846

Učenka se sprejme takoj v trgovino mešane stroke pri Ludoviku Šešerko ml. Planina pri Sevnici. 1-2 849

Sir 870

Trapist v hlebih à 1 kg
Tilsit v hlebih à 5 kg
ponuja po najnižji dnevni ceni

Fran O'zom, sirarna
Št. Jurij ob juž. žel.

Amerikanski SINGER

šivalni stroji dobivajo se edino le v naši lastni novi prodajalni v

Mariboru, Šolska ul. 2
kakor tudi

Singer igle 1-8 854

Singer olje

Singer sukanec

Singernadomestni deli i. t. d.

Singer šivalni stroji za rodbinske kakor za vse obrtniške svrhe.

Prodaja na mesečno odplačilo (24 mesecev).
Lastna mehanična delavnica za popravilo vseh sistemov šivalnih strojev. Zastopstvo v vseh večjih mestih.

Singer šivalni stroji
Bourne & Co., New-York
Maribor, Šolska ulica 2.

Trgovski lokal

na deželi ali v mestu, brez ali z inventarjem prevzame **Pinterič,** Maribor, Tomšičev drevored št. 119a. 1-2 858

Učenca pridnega in poštenega sprejme v uk **Franc Duhek, svečar in medicar,** Maribor, Vetrinjska ul. 26. 855

Žaganje hlodov

okoli 250 m³ prevzame ena mariborska žaga na polnojarmenik. Ponudbe pod »žaganje lesa« na upravo lista. 1-2 859

Veletrgovina z železnino PINTER & LENARD, MARIBOR

V zalogi se nahaja:

Traverze, cement, železo vseh vrst, pločevina, štedilniki, žica, žičniki, pumpe, razne cevi, kovanje za zgradbe in pohištvo, kuhinjska posoda, lita in pločevinasta, kovaško, ključavničarsko in mizarsko orodje, kose, brusni kamni in vsi drugi v železninsko stroko spadajoči predmeti. Blagajne vseh vrst, verige domače tovarne.

Postrežba točna. Cene solidne.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega nepozabnega soproga, oz. očeta, brata, svaka, strica itd. gospoda

STJEPANA KOMES

se tem potom najsrčneje zahvaljujemo.

Osobito pa se zahvaljujemo prečastiti duhovščini v Laškem, gg. zdravnikom in sestram-usmiljenkam v bolnici v Mariboru za skrbni poln trud in nežno postrežbo, sl. prostovoljni požarni brambi v Laškem, gg. pevcem za ganljive žalostinke pri hiši žalosti in ob odprtem grobu, darovalcem krasnega cvetja in sploh vsem, ki so nepozabnega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Laško, dne 3. oktobra 1922.

848

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Ob bridki in tako nenadni izgubi moje žene

Terezije Pintarič

katera je bila dne 23. septembra t. l. na polju pri delu naglo poklicana iz tega sveta, stara še le 43 let, se z žalostnim srcem zahvalim vsem, kateri ste jo še obiskali na mrtvaškem odru in kateri ste jo spremjali k večnemu počitku. Posebna zahvala č. g. duhovščini, kakor č. g. župniku za ganljiv govor ob odprtem grobu, pevcem za tužno žalostinko, vsem sorodnikom in domačemu gasilnemu društvu.

Vsem Bog plačaj! Rajno priporočam v molitev in blag spomin!

Hajdina, dne 2. oktobra 1922.

Žalujoči mož.

Prvovrst. umetna GNOJILA

dobavlja najceneje veletrgovna

Vinko Vabič, Žalec, Sloven.

Jamstvo za vsebino! Jamstvo za vsebino!

Vse vrste v zalogi:

18 odstot. Thomasovo žlindro, 40-42 odstot. kalijevo sol, 18-20 odstot. kostni superfosfat, 15 odstot. rudninski superfosfat, 15-17 odstot. apneni dušik.

2-6 845

za časno in zveličanje večno skrbeti, zato je šola. — Šola je božji dar, dokler je krščanska, pa pridna, v koji se deca uči Boga spoznavati, ljubiti svojo domovino, dopolnjevati svoje dolžnosti in pa zadovoljno živeti. — Otroka v šolo pošiljati, je staršev sveta, velika dolžnost.

Se z neprimerno večjo vmeno se je Slomšek priprijel dela za šolo, ko je 1844. leta postal višji šolski nadzornik vseh šol po škofiji. Silno rad in gostokrat je zahajal v različne šole, se tam prav očetovsko razgovarjal z učenci, jih spretno poučeval in izpraševal, pa se tudi z njimi razveseljeval in ljubko popeval. Saj je pa le on tako dobro poznal nežno otroško dušo in priprosto govorico kot pa malokdo drugi. Tem svojim ljubljencem je zložil in vglasbil pesem: «Preljubo veselje», v kateri se tako lepo zrcali njegova otroško čista duša in otroško mila govorica:

Preljubo veselje — oj, kje si doma;
povej, kje stanuješ, moj ljubček srca!
Po hribih, dolinah za tabo hitim,
te videti hočem, objeti želim!
Le jedno veselje še čaka na me,
v presrečni deželi, kjer mlado je vse,
Trpljenje v taisto deželo ne zna.

le tamkaj je pravo veselje doma!

Pri vsaki priliki se je pa tudi rad posvetoval z marljivimi in modrimi učitelji, kako bi se dala šolska vzgoja pospešiti in šolski pouk povzdigniti, in jim je po 15letnem temeljitem razmišljanju in zvestem opazovanju spisal nekako praktično metodiko v neprecenljivi, izvorni in čudno zanimivi knjigi «Blaže in Nežica v nedeljski šoli», ki obsega v 52 poglavjih ali učnih slikah za 52 nedelj cerkvenega leta pač vse, kar zamore zanimati otroka in mu koristiti v poznejša življenju. «To je prava koncentracija, ki vzbuja zanimanje in podpira spomin», pravi dr. Bezjak v svoji «Občni zgodovini vzgoje in pouka.» Ravnatelj Schreiner pa je zapisal besede: «Menda se je le redkokedaj posrečilo kateremu učitelju, v svoj slog toliko gorkote in nazornosti vliči, kakor je Slomšek v tej knjigi storil. — Glede na način pri pouku, posebno pa v jezikovnem oziru se imamo mi vsi učitelji še mnogo učiti od Slomškega!»

Štiri sto izvodov prve izdaje te velevažne knjige je bilo razprodanih v nekaterih mesecih; 80 jih je celo potovalo v daljno Moskvo, kamor so bile naročene, in kardinal Schwarzenberg v Pragi je dal «Blaže in Nežico» prestaviti v češčino. Na tisoče Slovencev se je vsled te knjige začelo zanimati za čitanje, pisanje in računanje in zlate nauke njene poslušati ob nedeljah in praznikih, ter ob dolgih zimskih večerih se jim je dozdevalo tako, kakor poslušati glas pridigarjev.

S pomočjo dobrega učiteljstva je še kot škof zbiral šolarske pesmi in jih 1852. leta izdal pod naslovom: «Sola vnetega petja za pridno šolsko mladino» ter je spisal mnogo in različnih šolskih knjig kot Malo in Veliko berilo, Abecednik, Ponovilo potrebnih nauk, Nemško slovnico za slovenske šole in še drugih lepo

številu. Leto pred smrtjo pa je sestavil in v «Drobtinica» objavil za ljubo mu učiteljstvo kratko vodilo za Malo in Veliko berilo, pa tako lepo, strokovno in praktično, da bi vsakdo mislil, da je izpod peresa v zvesti šolski službi osivelega navdušenega šolnika. — «Skrbi, pravi, da bo tvoja šola za življenje, ne pa za šolsko klop; prizadevaj si, svoje šolce za Boga, za vse pošteno in blago oživiti, ne pa jim zadušiti dobre nazore. Branje in pisanje je le lupina, jedro pa krščanska omika in žlahno srce.»

Ko je že imel dobre občinske in nedeljske šole ter obilico različnih šolskih knjig, mu je bilo še treba, si dobrega učiteljstva vzgojiti in za slovensko šolstvo navdušiti. Tudi to mu je šlo srečno izpod rok. Dobri učitelji so kmalu spoznali njegovo zlato, za šolo in narodno izobrazbo navdušeno srce ter plemenito ljubezen do učiteljskega stanu, ki ga je vedel spoštovati kot malokdo. Kjer je le mogel, je rad pohvalil marljive in modre učitelje z besedo in v pisavi, ter je tudi v pohvalo tega stanu zapisal pomenljive besede: «Zlati nauk več velja, kakor zlat denar». Pa še več so učitelji vredni, ki za vzgojo mladine skrbijo; zakaj, ni dovolj otroka le poučiti, treba je še bolj ga od hudega odvajati in k dobremu privajati. . . . Blagor otroku, ako modre učitelje in ravnatelje prave najde, kateri so mili očetje. . . . Moder in priden učitelj, koristi človeškemu rodu veliko več, kakor najslavnejši vojskovodja, kateri strahuje sovražnika in premaguje kraljestva in užiga mesta.»

Tako je bilo Slomšekovo delovanje za šolo in izobrazbo slovenske mladine. Nam je pripravil zemljo in jo posejal z lepimi nauki in zasadil z modrimi navodili ter si s tem plemenitim nemornim delom v resnici zaslužil ime očeta slovenske šole. Po vsej pravici je zapisal ravnatelj Jamšek v «Šolskih Drobtinica» k Slomškovi 25 letnici smrti: «da se bo od strani slovenskega učiteljstva vse storilo, prvaka slovenskih pedagogov pošteno proslavljati, o tem sem naprej prepričan. Mož, kakršnih se v stoletju komaj eden prikaže, je bil Slomšek; to nam priča njegova nesmrtna, velika dela». In naš bivši ravnatelj, priznani in plodoviti pedagoški pisatelj in ustanovitelj Slovenske šolske Maticice, H. Schreiner, proslavlja Slomška z besedo: «Slovensko ljudstvo ga časti kot ustanovnika svoje ljudske šole.»

II. Slomšek-rodoljub. V šoli in za šolo započeto delo pa je Slomšek nadaljeval tudi zunaj med ljudstvom dobro vedoč, da človek potrebuje vedno pouka in da se še le izuči, ko v grobu počiva. Po njegovem prizadevanju so dobili ljudje veselje do čitanja in to mu je bilo dovolj, da je navduševal bogoslovce in svoje stanovske tovariše za pisateljstvo in z njimi vred izdal celo vrsto knjig in knjižic, in da je ustanovil «Drobtinice», ki naj vsako leto prinašajo ljubim Slovincem različni pouk pod naslovi: stare resnice v novi obleki, prigodbe žalosne in vesele, razgled za stare in mlade ljudi, prilike in basni, ogledalo za šolo in domačo rejo otrok ter slovenska grlica.

Te «Drobtinice» so prenehale leta 1868., a ohranila

se je do danes še druga ustanova Slomškova, ki je v najširšem pomenu posvečena vsestranski omiki slovenskega naroda in to je Družba sv. Mohorja, ki je že pač menda nad osem milijonov različno vsebinskih knjig razposlala po vsej slovenski zemlji in med vse stanovce našega milega naroda.

Če pa še k sklepu omenim, da se mu je po dolgotrajnem prizadevanju in neverjetnih naporih vendar le posrečilo, prestaviti škofijski sedež iz St. Andraža v Labudski dolini sem doli v Maribor, označim s tem velikega Slomškega kot narodnega učitelja. Dotlej so spadali vsi kraji med Muro in Dravo, tedaj tudi Maribor in cele Slovenske gorice z Murskim poljem vred pod graško škofijo ter so dobivali tudi od tam slovensčine slabo zmožne ali vsaj za slovensčino malo navdušene dušne pastirje. Po premetitvi škofijskega sedeža v Maribor pa so bili tudi ti kraji priklopljeni k lavantinski škofiji in so dobivali le slovenske duhovnike, ki so po teh župnijah vzbujali in vzdrževali slovensko govorico in slovenski ponos ter tako pripomogli, da so bile ob preobratu tudi pripoznane naši novi in dični državi Jugoslaviji.

Gledamo po vsem našega Slomškega v šoli ali na škofijski stolici, poslušamo njegove neprimerno lepe govore v cerkvi ali pri narodnih prireditvah, osobito v Mariborski čitalnici, čitamo njegove životopise ali pesmi, prilike, basni itd., povsod nam je velikan, ravnanje se po besedah pesnikovih: «dolžan ni samo kar vleva mu stan; kar more, to mož je storiti dolžan». Oče je naše ljudske šole zares in prvobuditelj našega naroda, ki se je vedno ravnal po zbranim si geslu: Vrli Slovenci, ne pozabite, da ste sini matere Slave; naj vam bo drago materino blago: sveta vera in beseda materina! Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike! Zato pa ga narod hvaležni nikoli pozabil ne bo!

Lepi in dragoceni so kameniti spomeniki, postavljeni nesmrtnemu Slomšku v čast na njegovem rojstnem domu, v njegovi domači cerkvi in na orehu na Ponikvi ter tukaj v kapeli njegovega groba in prav posebno v mariborski stolnici, kjer pod njegovim kipom blestijo besede: «Narodnemu buditelju, pisatelju in pesniku hvaležni Slovenci.» Pa še lepši in dragocenejši spomenik — edino vreden njegovega spomina — naj bo postavljen v naših srcih in ta je srčna ljubezen do njega, ki nas je tako požrtvovalno ljubil, in iskrena hvaležnost, ker nam je posvetil vse svoje telesne in dušne moči, ter trdni sklep, da se hočemo po njem ravnati in po njegovem vzgledu delovati. Hvaliti rajne dobrotnike, povzdigovati njihova dela in imenitne zasluge, nam je — po tvojih besedah, naš oče in prvobuditelj! — ravno tako velika dolžnost, kakor njihove slavne vzglede posnemati. Kdor svojih slavnih prednikov ne časti, njih vrli naslednik biti vreden ni!»

Slomškovega spomina, Slomšku, vzoru, vzgojitelju — mladinojubi in prvobuditelju naroda slovenskega — slava in trikrat slava!

Prof. J. K. Vreže.

Razpis službe občinskega tajnika. — Občina Dol pri Hrastniku raspisuje s tem službo občinskega tajnika s. takojšnji nastop. Stanovalje, kurjava in ravnatelj: prosta, glede visokosti plače naj se prošnja sámi izjavijo v t:zadejni prosti. 2-2 804

Izboljšana šmarnica za saditev v ogrado. Natanesoje poja mila daje Tranica „Vrbanjak“, št. 117 pri Večanju. 3-4 798

Sod 7 pol. se proda v Kam. niel pri Mariboru 20, Čape. 2-2 795

Laneno seme

vosek, suhe gobe, kumno, orehe, fižol, vseh vrst žita
ter sploh vse deželne pridelke kupuje po najvišji dnevni ceni tvrdka 6-10
J. Dečko, Celje, Glavni trg 10.
tik farne cerkve, (prej Milan Hočevar).

Elektrotehnično podjetje
M. LEBEN, PTUJ
SLOVENSKI TRG 3.

Gradba elektrarn, električnih krajevnih omrežij in inštalacija v hiše in tovarne. Splošna popravila električnih strojev. — Tehnični nasveti in proračuni, točna in kulantna postrežba, zmerne cene. 3-3 818

Vozniki, pozor!

Proti izvanredno dobremu plačilu se odda za prevažanje večja količina okroglega lesa. Vpraša se pri električni žagi 3-4 789

M. OBRAN, Maribor, Loška ul. 15.

Lepi nagrobni kamni

v marmorju in granitu vedno v veliki izbiri samo pri

kamnoseškem mojstru
J. F. PEYER
v Mariboru, Kersnikova ul. 7

Vodni mlin se išče v najem ob stalni vodi z nekoliko zemlje. — Pisarna posuđe pod „Mlinar“ št. 758 na vpravo tega lista. 3-3 758

Jermen, 18 m dolg, 15 cm širok, 7 mm debel, čeprav obrabljen se takoj kapi. Maribor, Loška ulica 15. 2-2 754

Posestvo na prodaj v lepi prijazni legi, obstoječe iz njiv, travnikov in gozda se lahko reši 8 glav živine. Cena po dogovoru. Naslov pove uprava tega lista. 2-2 798

Sode po en polovjak in štartin preda „Maribor-škva meksna“, Maribor, Aleksandrova cesta 68. 2-2 824

Vodna žaga v najem, na več let, leži na Goranjakem blizu meje in postaje v dobrem stanju, stalna voda, 6 m pade, turbin, venetianer (2 lista), okrožna žaga, okolica na trdem in mehkem lesu bogata. Do, listi pod „Eksport Italija“, poštno ležeče, Celje. 2-2 804

Dva spretna majerja se s 1. novembrom t. l. sprejemata pri Marji Lininger, Maribor, Korotševa ulica 31. 2-3 794

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu, glavno zastopstvo v Mariboru

naznanja, da je premestila svojo pisarno iz Cafove ulice v Slovensko ulico 2, I. ndstr., telef. 171. 2-3 816

Kdo posodi 125.000 dinarjev vojnemu invalidu na dobro idoši mlin na deželi, na prometnem kraju. Ker najno potrebujem denarne pomoči, sprejemem s tem kapitalom tudi družabnika za dobo več let po dogovoru, ali na posojilo s 16% mesečnimi obresti in sicer za varstvo milica. Ponudbe za na upravo lista pod „Sigurnost 772“ 3-4 772

Sprejme se mlado pridoo dakle s dežele. Več pove uprava lista. 2-2 786

Seno, slamo drva, premog,

žito, krompir, sadje in druge deželne pridelke kupuje in prodaja
OSET ANDREJ, MARIBOR
Aleksandrova cesta 57, tel. 88.

Kakšna bo cena za novo vino?

Sicer težko vprašanje, a vendar rešljivo; odvisno je le od ugodnega in dobrega škropljenja.

Uspešno škropljenje le mogoče z

„Jesernig-ovo“ škropilnico

ki slovi med vinogradniki ena kot najboljših. Ako je še nimate, naročite jo takoj, ker bodo spomladi mnogo, mnogo dražje. 2-2

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

F. ZINAUER, Maribor, Aleksandrova cesta 45/II

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru, Stolna ulica šte. 6, r. z. z n. z.

obrestuje od Novoga leta naprej navadne
vloge po

4¹/₂ %

Trajne in večje vloge pa po dogovoru.

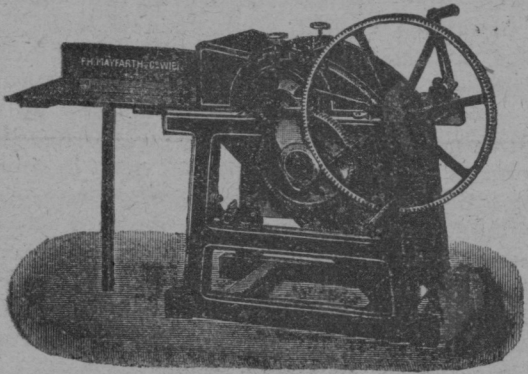
LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

pri „Belem volu“.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po

4¹/₂ % oziroma do 5¹/₂ %

od dneva vloge do dneva dviga. — Posojila daje na vknjižbo,
poročstvo in zastavo. — Otvorja trgovske kredite pod zelo
ugodnimi pogoji.

Kdor si hoče oskrbeti

vsakovrstne poljedelske stroje in priprave
kakor: vitle, mlatilnice, žitne čistilne mline,
trierje ali odbiralnike, slamoreznice za ročni
ter pogon na vitel, sadne in grozdne mline,
stiskalnice, reporeznice, drobilne mline za
izdelovanje vsakovrstne moke, koruzne rob-
karje, sesalke in pocinkane cevi, gnojnične
črpalke, Sackove pluge, k o silne stroje,
dvorezne koruzne sejalne stroje, okopalnike
in osipalnice, izborna pocinkane brzoparil-
nike v velikosti 50 do 120 l, brzoparilne
lonce in slamorezne nože i. t. d. naj se obrne
zapno na znano domačo tvrdko

**Ivan Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 45,
nasproti glav. kol.**

POZOR!

POZOR!

Bakrene kotle za žganjekuho

trpežno izdelane, po ugodni ceni in sicer od 25 do
60 litrov vsebine ima v zalogi trvdka

STANKO ŽARGI & Co., LJUBLJANA
Martinova cesta šte. 5.

Zahtevajte cenikel

Takojšnja dobava!

Kdor hoče za svoj težko prislužen denar

dobiti dobro blago, kakor: sukno, hlačevino, parhente, platno, odeje,
predpasnike, srajce i. t. d. in po nizki ceni, naj kupuje v obče znani
o-o-o manufaktorni trgovini o-o-o

Srečko Pihlar
Maribor, Gosposka ulica 5.

PODRUŽN. JUGOSLOV. MATICE V PTUJU

PRIPOROČA SLEDEČE NARODNE TVRDKKE

Specerija:

Kreft Hinko, Srbski trg;
Petrovič Ljudevit, Cankarjeva ulica;
Senčar Alojzij, Prešernova ulica;
Tušek Ciril, Prešernova ulica;
Vaupotič Anton, Slomškova ulica;
Sorko Josip, Breg pri Ptuj.

Galanterija in čevlarske potrebščine:

Snoj in Urbančič, Krekova ulica.

Usnje in čevlarske potrebščine:

Brata Vošnjak, Slomškova ulica;
Zavernik Jakob, Cankarjeva ulica 1.

Manufaktura:

Brenčič Alojzij, Panonska ulica;
Fauland Josip, Panonska ulica;
Havelka Rudolf, Slomškova ulica;
Lenart Franc, Srbski trg;
Mahorič Anton, Krempljeva ulica;
Muršec & Kostanjevec, Slov. trg 13;

Steklo, porcelan, šipe:

Kraigher Avgust, Slovenski trg 1.

Veletrgovina vina in šampanjca:

Čuček Franc.

Deželni pridelki:

Brnčič Vinko, Ljutomerska cesta;
Mahorič Franc, Vseh svetih ulica;

Veletrgovina vina:

«Vinarija».

Železnina:

Brenčič Anton, Krempljeva ulica;

Trgovina z lesom:

Kravina Franc, Ormoška česta.

Pletenina, drobnarija, konfekcija in krojaške potrebščine:

Vrabl Martin, Panonska ulica;

Pivovarna:

Delniško pivo, zastop. Franc Zoržič.

Galanterija, drobnarija in šolske potrebščine:

Peteršič I. N. Slomškova ulica.

Stavbeni material:

Treo & Macun, Ormoška česta.

OKOLIČANI IN MEŠČANI, KUPUJTE PRI TEH TVRDKAH!

Naročajte „Slov. Gospodar“!

Gašpar Podsedenshek

Mozirje

umetni in valjni mlin

je na novo predelan in opremljen z najbolj-
šimi stroji. Izdelujem vse mlevske izdelke ter
imam vedno v zalogi vse vrste najboljšje
moke. V veliki zalogi imam tudi pšenico
in koruzo po najnižjih cenah.

Priporočam se slav. občinstvu za obilen
obisk. — Z odličnim spoštovanjem

Gašpar Podsedenshek.

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica v Mariboru.

Začasno: Koroška cesta 1/l. — Telefon 311. — Brzjavni: Gospobanka.

Centrala: Ljubljana. Podružnice: Djakovo, Sarajevo, Sombor,
Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Interesna skupnost z Sveopčo Znanstveno banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v
Karlovcu in Gospodarske banke d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez K 50,000.000.—

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja
tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje
vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.